

ŞEHİTLER

ALBUMU

NÂSNÂMEYA

ŞEHÎDAN

N

SEHTLER

ALBUMU

YENİ YENİ

ERİDAN

netewe.com

netewe.com

Weşanên Niştîman: 2

**Navnîşan: Box 7031
164 07 Kista/ Sweden**

Postgiro: 986650- 0

EY REQÎB

Ey reqîb her maye qewmê Kurd ziman
Naşikê û danayê topên zeman
Kes nebê Kurd dimirin, Kurd jîn divên
Jîn dibê qet nakeve Ala Kurdan

Em xortên Medya û Keyxusrev in
Seyr bike xwîna diyan me da rijand
Kes nebê Kurd dimirin, Kurd jîn divên
Jîn dibê qet nakeve Ala Kurda

Em xortên rengê sor û sores in
Dê bi xwîn neqşîn bikin tîca cînan
Kes nebê Kurd dimirin, Kurd jîn divên
Jîn dibê qet nakeve Ala Kurdan

Lawên Kurd dibûne ser xwe wek şêran
Dîn îman wan înan Kurd û Kurdistan
Kes nebê Kurd dimirin Kurd jîn divên
Jîn dibê qet nakeve Ala Kurdan

Lawên Kurd tev hazir û amade ne
Can fîda ne can fîda tev can fîda
Kes nebê Kurd dimirin Kurd jîn divên
Jîn dibê qet nakeve Ala Kurdan

netewe.com

SUNUŞ

Kürdistanı sömürgeleştiren devletler, Kürt halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini bastırmak ve kanlı katliamlar politikası ile ülkemizi viraneye çevirmekle yetinmemişlerdir. Onlar, aynı barbarlığı halkımızın tarihini ve ona tanıklık eden belgeleri yok etmekle de göstermişlerdir. Sömürgeciler, halkımızın tarih ve toplum bilincini karartarak kuşaklar arası bilgi ve deney aktarmalarını engelemeye çalışmışlardır. Bu bağlamda, halkımızın mücadele sembolü olan şehitlerimizi karalamak veya onların tarihin karanlıklarına gömmek için özel çaba göstermişlerdir.

Bu durum, doğal olarak Kürt milli ve siyasi tarihinde ciddi tahribatlara neden olmuştur. Her yeni kuşak kendisinden önceki kuşakların mücadele tarihini bu tarihi yaratan olaylar ve kahramanları hakkında yeterli bilgi ile öğrenememiş değildir. Özellikle son dönemin kuşağı bir çok şeyi deneyimleriyle kazıyarak öğrenebilmiştir.

20. yüzyılın başından bugüne kadar çok sayıda Kürt siyasi örgüt ve partileri kurulmuş, hiç bir örgüt bir önceki dönemde kurulandan kopuk değildir. Bugün var olan örgütler ise kendilerinden öncekilerin mirasçılarıdır, tarihsel birikim yönünden onların devamıdır. Kürdistan şehitleri ise bu mirasın, bu birikimin, bu devamlığın en başta gelen değerleridir. Bu örgütlerin Kürdistan ulusal tarihindeki yerlerini ve yerine getirdikleri görevleri bilmenin yanı sıra ve önder kadrolarını tanımak, bu saflarda şehit düşenleri yaşayan bir tarih haline getirmek, önemli yurtsever görevlerimizden biridir.

Bu görevin sadece bir parçası olarak, hareketimizin saflarında mücadele ederek şehit düşen yoldaşlarımızın hayatlarını yazmak, onları yaşayan birer varlık olarak yeni nesillere tanıtmak; örgüt olarak bizi bekleyen önemli görevlerden biriydi. Bu, şehitlerimize verilmiş bir sözü müzdü. İşte elinizdeki ŞEHİTLER ALBUMU bir

anlamda bu görevin yerine getirilmesidir, bu ölümsüz insanlara verilmiş olan sözün bir ifadesidir.

Birlikte omuz omuza mücadele verdiğimiz, zor günlerde ve coşkun dönemlerde ortak kaderi paylaştığımız, bize bıraktıkları soylu mirasla övündüğümüz ve bugün anılarıyla dopdolu yaşadığımız bu ölümsüz insanların hayatlarını yazmak, kuşkusuz pek kolay değildir. Her şeyden önce duygusallıktan arınmak, tarihin gerçekçiliğine bağlı kalmak, olayları ve bu olaylar içinde yer alan insanları o günün tarihi ve toplumsal koşulları içinde ve gerçekçi bir anlatımla ele almak gerekiyor. Ama yine de, tarafsız ve objektif davranmak açısından, insanların kendilerinin yaşadıkları olayları yazmaları, tarih olmuş olayları yazmaktan daha iyidir.

Bir olay ancak meydana geldiği belli tarihi ve toplumsal koşullar içinde değerlendirildiğinde anlaşılabilir. Bu anlamda dün yaşanan bir çok olayı bugün tasvip etmek mümkün değildir. Ama geçmişimizi inkâr da edemeyiz; olumlu ve olumsuz yanlarıyla bize ait olan geçmişe sahip çıkmak zorundayız. Örneğin, Kürdistan'da bugüne kadar yurtsever örgütler arasındaki çatışmalarda çok sayıda insan şehit olmuştur. Yakın tarihimizin en trajedik sayfalarından biri de budur. "Kartel Kavgası"nda ölen bizim insanlarımızdır, hangi yurtsuz örgütten olursa olsunlar, ölen bu insanlar şehittirler, bizim şehitlerimizdirler.

Bu Album'de değeri görüleceği gibi bazı yoldaşlarımız bu tür olaylar içinde şehit olmuşlardır. Onların ölümlerine neden olan olayları, sebepleri ve sorumlularını elbette gerçeğine uygun yazmak zorundayız. Bunu da, geçmişte yaşanan olayların tasvip edildiği anlamı çıkarılmamalıdır. Acı ve tasvip edilmez de olsa olayları olduğu gibi yazmak tarih karşısındaki sorumluluğumuzun bir gereğidir. Önemli olan geçmişin olumsuzluklarını görebilmek, bundan günümüz için gerekli olan dersleri çıkarmak ve bu tür trajik olayların tekrarlanmaması için sorumlu davranmaktır. Geçmişin olumlu yanlarını günümüze taşımak, olumsuzluklarını mahkum etmek, ortak görev ve sorumluluğumuz olmalıdır. Geçmişte yaşanan acı olayların günümüze kadar gelebilecek olumsuz etkilerini yok etmek ancak böyle bir ortak sorumluluk bilinci içinde hare-

ket etmemizle mümkündür.

Kürt toplumu hala sözlü anlatımın egemen olduğu bir toplumdur. Kürt siyasi örgütleri de doğal olarak içinden geldikleri toplumun özelliklerini taşımaktadırlar; yazılı edebiyat yaratma, belge toplama, arşiv oluşturma, olayları yazılı olarak aktarma geleneği hem yeni hem de oldukça zayıftır. Aynı durum bizim örgütümüz için de geçerlidir. Bunda, elbette düşmanın tutumu ve ülkemizde yaşanan zor koşulların da etkisi vardır. Zaman zaman örgütler ellerindeki belgeleri, arşivlerini vb. kendileri yok etmek zorunda kalmışlardır.

Bunun sonuçlarını bu Album'ü hazırlarken bir kez daha gördük. Bu nedenle bu Album'deki eksikliklerin farkına varız,hatta bazı yanlışlıkların da olabileceğini kabul ediyoruz. KURD I. Konferansı'nın aldığı bir karar doğrultusunda yapılan ve titiz bir çalışmaya rağmen, yine de bir çok yoldaşımızın, mücadelesi ve şehit olma olayı ile ilgili yeterli bilgileri toplama, fotoğraflarını temin etme olanağımız olmadı. Hatta soyadını bile tesbit edemediğimiz şehit yoldaşlarımız vardır. Ayrıca öldürülme olayı hala açığa kavuşturulamayan ya da durumu araştırılmakta olan çok sayıda yoldaşımız vardır.

Siyasi bir örgüt dünü, bugünü ve geleceği bir arada değerlendirmek; tarih ve toplum içindeki yerini doğru saptamak zorundadır. Bu amaçla, eleştirel bir değerlendirmeye girmeden, bu Albumde, hareketimizi geçmişle ilgili kısa bazı bilgilere de yer vermeyi gerekli gördük.

Tarih, sadece gerekli dersler çıkarmasını bilenler için, iyi bir öğreticidir. Yazılı tarih yeni kuşaklar için yeniden ve yeniden yaşanan tarihtir. Belgesel tarih ise yeni kuşaklara tanıklık eden tarihtir.

İşte bu nedenle, ilerde yeniden bir Şehitler Album'ünün hazırlanması için tüm arkadaşlara, şehit yoldaşlarımızın ailelerine ve dost çevrelere; hareketimizle ilgili bilgi ve belgeleri ulaştırmaları, şehitlerimizle ilgili bildiklerini yazmaları, ellerindeki belge, resim vb. şeyleri bize ulaştırmaları için, burada bir kez daha çağrıda bulunuyoruz.

ŞEHİTLERİMİZİ ANARKEN

Kürt halkı, özgürlüğü ve bağımsızlığı uğruna yüzyıllardır mücadele ediyor. Bu tarihi mücadele bugün de Kürdistan'ın dört parçasında farklı düzey ve biçimlerde devam ediyor.

Bu uzun mücadeleye rağmen 530 bin km karelik yüz ölçümüyle Ortadoğu'nun en büyük ülkelerinden biri olan Kürdistan hala devletlerarası klasik bir sömürgeci. Kürt ulusu, 30 milyonu geçen nüfusuyla, dört parçaya bölünmüş Ortadoğu'nun en büyük uluslarından biridir.

Tarihin hiç bir döneminde egemen ve zorba güçlerin kendi rızalarıyla egemenlikleri altındaki halklara özgürlüklerini bağışladıkları görülmemiştir. Tarihte, ister düğünce alanında olsun, ister eylem alanında olsun, değerli ve büyük olan hiç bir şey yoktur ki büyük özveri, cesaret ve fedakârlık olmadan ve uğruna ağır bedeller ödenmeden elde edilmiş olsun. Halkların özgürlük ve bağımsızlık mücadeleleri, bu gün kadar çeşitli biçimler altında süregelen sınıf mücadelesinin tarihi, ezilenlere bunu öğretmiştir.

Kürt halkı tarihi olarak kendisine dayatılan koşulları hiç bir dönemde ve asla kabullenmemiştir, köleliği ve boyun eğmeyi daima reddetmiştir. Bununla birlikte Kürt halkının tarihi zulme ve zorbalığa karşı sürekli olarak başkaldırı, direnme ve mücadele tarihi olmuştur. Kürt halkının tarihte uğradığı bunca zulüm, baskı ve kırımın karşısında milli ve tarihi varlığını koruyabilmesinin ve 2000'li yıllara varabilmesinin temelinde yatan güç, tarihi olarak süregelen bu direniş, mücadele ve savaşım gücüdür.

Kürt halkı özgürlüğü ve bağımsızlığı uğruna giriştiği tarihi mücadelede çok büyük acılar çekmiş, büyük yıkımlara uğramış ve en kutsal varlıkları olan nice kahraman önderlerini, binlerce değerli evlâdını kaybetmiştir. Kürdistan denilen bu ülkenin top-rağı her seferinde özgürlük ve bağımsızlık şehitlerinin kanlarıyla sulanmış, ülke toprakları onlarca kez virâneye çevrilmiştir. Kür-

distan tarihi, şehitlerinin kanlarıyla yoğrulmuştur. Bilinen ve bilinmeyen binlerce, onbinlerce halk kahramanı bu yüce yolda canları dahil, her şeylerini feda etmişlerdir. Ulusal demokratik varlığımızın, Kürt halkının her geçen gün yükselen çağdaş Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin hayat kaynaklarından biri de budur. Kürdistan topraklarına akıtılan binlerce şehidin kanıyla bugün onbinlerce yeni özgürlük ve bağımsızlık çiçeği açıyor.

Ulusal Demokratik Devrim anlamında halkımızın çağdaş ulusal bağımsızlık mücadelesinin yüzyıllık bir geçmişi vardır. Kürdistan toprakları bu yüzyıllık geçmiş içinde yerel ve genel düzende onlarca ulusal ayaklanmaya tanık olmuştur. Ayaklanmalar yüz yılı denilen bu yüzyıl boyunca birbiri ardına ortaya çıkan ulusal ayaklanmaların, bu uzun tarihi mücadelenin ne denli başarıya ulaşmadığı ayrı bir konudur. Ancak, şunu belirtmek gerekir ki, halkımız her seferinde tarihe maledilen büyük kahramanlık destanları yaratmıştır; özveri, cesaret ve kahramanlığın büyük örneklerini sergilemiştir. Sömürgeci güçler ise halkımızla her seferinde toplu katliamlar, yakıp yıkmaya, toplu göç ettirme ve idam sehpalarıyla cevap vermişlerdir. 20. yüzyıl boyunca Kürdistan baştan başa idam sehpalarıyla donatılmıştır. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki tarihte çok az halk Kürt halkı kadar zulüm, zorbalık ve barbarlığa maruz kalmıştır. Bununla beraber Kürt halkı sömürgecilerin zulüm ve barbarlığına boyun eğmemiş, özgürlük ve bağımsızlık şiarını elden bırakmamıştır. Kürt halkı her seferinde binlerce şehit evlâdının akıtılan kanlarında yeniden hayat bulmuş, özgürlük ve bağımsızlık özlemini daha çok kamçılanmıştır.

Bir halkın şehitleri onun en kutsal değerleridir. Şehitler bir halkın yaşama tarihidir. Bu değerlere ve tarihin bu soyluluğuna bağlı kalmak ve onu yaşatmak yurtseverliğin temelidir, her yurtseverin önde gelen görevlerinden biridir. Kürdistan şehitleri, bugün için ve gelecekte, Kürt halkının ve onun ulusal bağımsızlık güçlerinin mücadelesinde, özverinin, kararlılığın ve yiğitliğin simgesi olarak yaşayacaklardır. Halkımızın mücadele tarihini aydınlatan, bugünkü ve gelecekteki mücadelemize güç veren onlardır. Onlar, ulusal gururumuzun, yurtseverlik övüncümüzün ve dev-

rimci mücadele azminin kaynağıdır. Halkımızın bu olumsuz evlâtları bugünkü kuşaklara böylesine değerli bir mirası bırakmışlardır.

Kürt halkı vefakâr ve kadirşinas bir halktır. Bugüne kadar özgürlük ve bağımsızlık ağacının simgesi olan şehitlerinin anısını yaşatmasını bilmiş, bu ağacın daima gürlük ve yeşil kalmasını başaramıştır. Halkımız, her biri büyük bir halk kahramanı olan bu değerli evlâtlarını müziğinde, edebiyatında, kültüründe ve en önemlisi bitmeyen, bitirilemeyen kutsal tarihi kavgasında yaşatabilmiştir. Bugün ve gelecekte şehitlerimize sahip çıkmak ve onların anısını yaşatmak bizim en büyük görevimiz olacaktır.

Kuşkusuz, şehitlerimizin anılarına bağlı kalmak, onlar için ağıtlar dökmekle, ya da salt onları yüceltmekle olmaz. Şehitlerimizin anılarına bağlı kalmak; onların uğruna baş koçtukları kutsal davada inatla, sabırla, bilinçle, kararlılıkla çalışmakla olur; yani onların bize devrettikleri özgürlük ve bağımsızlık bayrağını daha yükseklerde taşımakla olur. Şehitlerimizin anılarına bağlı kalmak; onların göremediklerini görebilmek, yapamadıklarını yapabilmek, bize bıraktıkları miras birikim ve değerlere sahip çıkmak, mücadelelerinden dersler çıkarmakla olur. Şehitlerimizin anılarına bağlı kalmak; 21. yüzyıl gerçekliğinde “BAĞIMSIZ BİRLEŞİK DEMOKRATİK KÜRDİSTAN” için doğru, özverili ve kararlı bir mücadele vermektir.

Ne zaman ve nerede olursa olsun Kürt halkının özgürlüğü ve Kürdistan’ın bağımsızlığı için mücadele ederek bu yolda ölümsüzleşen tüm gururlu, devrimci, demokrat ve sosyalistler “KÜRDİSTAN ŞEHİTLERİ” olarak, Kürdistan tarihinde şerefle ve onurla anılacaklardır.

Bugüne kadar Kürdistan davasında şehit düşen insanlarımızın sayısını bilmek elbette olanaklı değildir. Zaten Kürdistan şehitlerinin büyük çoğunluğunu isimsiz kahramanlar oluşturuyor. Her ulusun bir Meçhul Asker Anıtı vardır. Kürt ulusu da bu isimsiz kahramanlarını en görkemli anıtlarıyla yaşatacaktır. Biz, KUK hareketi olarak, Kürt halkının özgürlüğü ve Kürdistan’ın bağımsızlığı yolunda şehit olan bilinen ve bilinmeyen tüm kahraman şe-

hitlerimizi şeref, onur ve rahmetle anıyoruz. Şehitlerimiz arasına hiç bir fark koymuyoruz, fark sadece onların Kürdistan tarihindeki yerleri ve Kürt halkının kurtuluş davasında yerine getirdikleri görevlere göredir.

Kürdistan tek bir ülkedir. Kürtler tek bir ulustur. Doğu Kürdistan'da Kadı Muhammed ve arkadaşları, Güney Kürdistan'da Şeyh Mahmut Berzenci, Albay Mustafa Xoşnav ve arkadaşları, Leyla Kasım; Kuzey Kürdistan'da Şeyh Said ve arkadaşları, Seyid Rıza, Ali Şer ve diğerleri bizim şehitlerimiz ve onur kaynaklarımızdır.

Bugün de Kürdistan'ın dört parçasından halkımızı ulusal bağımsızlık mücadelesinde yerini alarak bu yolda şehit düşen tüm yurtseverleri hiç bir fark gözetmeden kendi şehitlerimiz olarak kabul ediyoruz. Yüzlerini göremediğimiz, bir çoğumuzun isimlerini dahi bilemediğimiz halkımızın bu değerli şehit evlâtları bizim öz şehit kardeşlerimizdir.

Kürdistan şehitleri şu veya bu örgütün değil, Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun şehitleridirler. Güney Kürdistan'da savaşarak ölen Peşmerge, Diyarbakır zindanlarında işkencede can veren yurtsever, Viyana'da kehece odasında katledilen İran-KDP Genel Sekreteri Dr. Abderraman KASIMLO ve diğerleri, politik görüşleri ve bağlı buldukları örgütler ne olursa olsun, bu halkın ve Kürdistanlı tüm politik örgütlerin şehitleridirler. Aralarına fark koymaz. Kürt halkının şehit evlâtlarına sahip çıkmak ve onların anılarını yaşatmak her yurtsever Kürt örgütünün başta gelen görevlerinden biridir.

Bununla birlikte her örgütün kendi şehitlerinin hayatlarını yazması, onlarla ilgili bilgileri toplaması, onları tanıtmaları ve anılarını yaşatması, öncelikle o örgütün görevi olmalıdır. Bu nedenle T-KDP/KUK'un şehitlerini anmak, anılarını mücadelemize rehber ve ilham kaynağı yapmak, onları halkımızın devrimci mücadele tarihinde yaşatmak, her kesten önce örgüt olarak bizim görevimizdir. 29 yıllık süre içinde hareket olarak her düzey-

de çok sayıda şehit verdük. İşte bu kitapçıkta (Albumde) 29 yıllık bir süre içinde, T-KDP'nin kurulduğu 1965'ten 1994'e kadar ki süre içinde, T-KDP/KUK'un şehitlerini tanıtmaya çalıştık.

KUK Merkez Komitesi.....tarihli toplantısında T-KDP'nin Birinci Genel Sekreteri olan Faik BUCAK'ın öldürüldüğü gün olan 4 Temmuz tarihini örgütümüz içinde ŞEHİTLER GÜNÜ olarak ilan etmiştir. Örgütümüz ve tüm yoldaşlarımız, her yıl 4 Temmuz günü, tüm Kürdistan şehitleriyle birlikte, şehitlerimizi daha görkemli bir şekilde anmak için bundan böyle daha büyük bir çaba göstereceklerdir.

Tarihte olduğu gibi, bugün de değerli olan her şeyin ağır bir bedeli vardır. Bir halk için özgürlüğünden ve bağımsızlığından daha değerli bir şey olamaz. Özgür ve bağımsız yaşamak isteyen halklar ağır bedeller ödemek zorunda kalmışlardır. Bugün de bu amaca ulaşmak isteyen halklar ağır bedeller ödemek zorundadırlar.

HİÇ BİR ŞEY ÖZGÜRLÜK VE BAĞIMSIZLIKTAN DAHA DEĞERLİ DEĞİLEBİLİR..

HER ŞEY ÖZGÜRLÜK VE BAĞIMSIZLIK İÇİN!..

YA ÖZGÜR VE BAĞIMSIZ BİR VATAN YA DA ÖLÜM!..

T-KDP/KUK VE TARİHÇESİ

Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları (KUK) örgütünün geçmişi ve kaynağı *Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi*' ne (T-KDP) dayanıyor. KUK, kendisini T-KDP'nin devamı ve mirasçısı olarak gören bir harektir.

T-KDP 20. yüzyılın ikinci yarısında Kuzey Kürdistan'da (Türkiye Kürdistan'ı) kurulan ilk Kürt politik örgütüdür. T-KDP 1965'de kuruldu, dolayısıyla 29 yıllık geçmişiyle KUK, bugün Kuzey Kürdistan'da varolan ulusal-demokratik örgütler içinde en uzun tarihe sahiptir.

T-KDP, bir grup yurtsever-demokrat Kürt aydını tarafından sürdürülen uzun bir tartışma ve hazırlık dönemi ardından 1965 yılında kuruldu.

T-KDP, ulusal kaynaklı bir hareket olup, Kürt halkının uzun yıllar alan ulusal-demokratik mücadelelerinin bir ürünüdür. T-KDP'yi yaratan Kürdistan'da Kürt halkının içinde bulunduğu o günkü tarihi, siyasi, iktisadi, kültürel koşullardır.

T-KDP, 1970'li yılların ortalarında uluslararası bazı ideolojik ve siyasal merkezlerin Kuzey Kürdistan'daki yansımaları olarak ortaya çıkan ve "Türk Solu'nun Kuzey Kürdistan'daki birer karikatürü olarak kurulan ve model olarak dışarıdan Kürdistan'a taşırılan örgütlerin tersine, Kürdistan toplumunun o günkü gelişkinlik düzeyine denk düşen ulusal-demokratik bir hareket olarak doğdu. T-KDP ve onun mirasçısı olan KUK'un önemli özelliklerinden biri de budur.

T-KDP'nin kuruluşu Kuzey Kürdistan'ın yakın tarihinde önemli bir siyasal gelişmedir. T-KDP'nin kuruluşuyla Kuzey Kürdistan'da ulusal hareket yeni bir döneme girdi. Bu partinin kuruluşuyla bir yandan Kuzey Kürdistan'da uzun süren bir sessizlik dönemi fiilen aşılmış, diğer yandan bu parçada da Kürdistan Ulusal Demokratik Hareketi çağdaş anlamda siyasal bir par-

tiye kavuşmuştur.

T-KDP'nin kuruluşu ve Kuzey Kürdistan'da başlayan yeni süreç Türk devleti tarafından dikkatle izlenmiş ve devlet yeni önlemler almaya başlamıştır. Bu yeni süreçte Türk devleti fiziki imha dahil Kürt yurtseverlerine karşı çeşitli yollara başvurmuştur. T-KDP'nin en büyük kaybı örgütlemeye başlar başlamaz önde gelen bazı kadrolarının öldürülmesi, diğer bazılarının tutuklanması, sürgün edilmesi ve sürekli olarak takibata uğramasıyla başlamıştır. Düşman, o günkü koşullarda daha oluşum halindeyken Kürdistan Ulusal Demokratik Hareketi'nin önder kadrolarını yoketmeyi, onları etkisiz hale getirmeyi önüne hedef olarak koymuştur. Düşmanın bu konuda kısmen de olsa başarıya ulaştığını kabul etmek lazımdır. Bu da özelde T-KDP, genelde Kürdistan Ulusal Demokratik Hareketi'ne ağır bir darbe olmuştur.

1965'te yapılan Kuruluş Toplantısı ardından Parti Genel Sekreterliği'ne Faik BUCAK getirilmişti. Yurtsever, demokrat bir aydın olan Faik BUCAK 4 Temmuz 1966'da MIT tarafından tezgâhlanan bir saldırıda katledildi. Bu olayda T-KDP ilk şehidini verirken, Kürt ulusu da değerli bir önderini kaybetti. Faik BUCAK'ın şehit olması ardından T-KDP Genel Sekreterliği'ne Sait ELÇİ getirildi.

T-KDP, kuruluşundan 1970'li yılların başlarına kadar dönemin tek politik örgütü olarak Kürdistan'da önemli çalışmalar yaptı, toplumun çetrefil kesimlerinden geniş bir yurtsever kitleyi bir araya getirerek örgütlenme alanında önemli adımlar attı. Bir kitle partisi olarak kurulan T-KDP ideolojik ve politik olarak yurtsever, demokratik bir çizgiye sahipti. Partinin toplumsal temelini geniş kitleler olarak köylük kesimleri oluşturuyordu. T-KDP bir yandan Kuzey Kürdistan'da siyasal örgütlenmesini oluştururken diğer yandan da Güney Kürdistan ihtilaline yardım ve destek sağlıyordu.

T-KDP, 1961 Anayasası'nın getirdiği nisbi demokratik ortamdaki yararlanarak Türkiye genelinde demokrasi mücadelesi veren ilerici güçlere de omuz veriyordu. T-KDP seçimlerde birçok yerde TİP'i destekledi. O günkü koşullarda T-KDP ile TİP

arasında “zımnî” bir “ittifak” vardı. O dönemde ilerici güçler cephesinde siyasal düzeyde Türkiye’de TİP, Kürdistan’da ise T-KDP vardı. Demokratik alanda ise Türkiye’de FKF/DEV-GENÇ’e karşın büyük metropol kentlerde ve Kürdistan’da ağırlıkla içinde Kürt öğrenci gençliğinin yer aldığı DDKO’lar kurulmuştu. T-KDP, DDKO’ların kuruluşunda ve gelişmesinde önemli rol oynuyordu. 1968-1970 yılları arasında Kürdistan’ın önemli bazı merkezlerinde düzenlenen ve işçi, köylü, şehirli, aydın, öğrenci ve hatta ağa-şeyh kesimlerinden bazı unsurlar dahil toplumun çeşitli katmanlarından binlerce insanın katıldığı DOĞU MİTINGLERİ’nin düzenlenmesinde T-KDP önemli rol oynadı. Doğu Mitingleri’nin düzenlenmesinde T-KDP ve DDKO’ların yanında yer yer TİP de aktif rol oynuyordu. Bu mitinglerde de görüleceği gibi T-KDP ile TİP arasında hem ittifak, hem de rekabet vardı. Bu dönemde ilerici Kürt aydınlarının önemli bir kesimi de TİP içinde yer alıyor ve bu partide önemli görevlerde aktif rol oynuyorlardı. TİP, Türkiye’de ilk defa programına Kürt sorununu alan partiydi. Ancak TİP Kürt sorununu “bölgeler arası eşitsizlik” ve “kapitalizmin eşsiz gelişmesi” temelinde “Doğu Sorunu” adı altında “Bölgesel Bir Sorun” olarak görüyordu.

Kuruluşundan itibaren T-KDP’nin kurucu, önder ve ileri gelen kadroları devlet güçleri tarafından sürekli olarak izlendiler, tutuklandılar, ağır baskı ve işkencelere uğratıldılar, sömürgeci mahkemelerde ağır ceza istemleriyle yargıldılar. Aralarında başta Sait ELÇİ olmak üzere T-KDP’yi kuran kadroların bir çoğu “49’lar” ve “23’ler Olayı”nda ağır cezalara çarptırılmışlardı, uzun hapis ve sürgün dönemlerini yaşamışlardı. Ancak bunlar içinde en önemli olan dava Antalya Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen “T-KDP Antalya Davası”dır. 28 Ocak 1968’de yapılan geniş bir operasyonda aralarında partinin kurucularından ve partinin İkinci Genel Sekreteri Sait ELÇİ’nin de bulunduğu T-KDP kurucu ve yöneticisi bir grup “T-KDP’yi kurmak ve yönetmek” iddiasıyla tutuklanarak Antalya Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanmaya başlanmıştı. Türk devleti, bu yurtseverlerin

Kürdistan'da yargılanmalarını goze alamamıştı. Devlet, "güvenlik gerekçesiyle" "T-KDP Davası" nı Antalya'ya kaydirmıştı. Tutuklu ve tutuksuz olarak aylarca süren yargılamalarda T-KDP kurucu ve yöneticileri için ağır cezalar isteniyordu.

Kuzey Kürdistan ulusal-demokratik hareketinde "T-KDP'nin Antalya Duruşmaları" olarak anılan bu davada sanıkların çoğu siyasal savunma yaptılar. Özellikle kendisi iyi bir hatip olan T-KDP Genel Sekreteri Sait ELÇİ'nin yaptığı savunma Kürdistan'da büyük yankı uyandırmıştı. Sait ELÇİ'nin savunmalarında yaptığı ateşli konuşmalar yıllarca Kürt yurtseverleri arasında dilden dile dolaştı. Sait ELÇİ Antalya Davası'nda aldığı bir yınık cezasını yattıktan sonra Şubat 1969'da cezaevinden çıktı.

12 Mart 1971 askeri-faşist darbesinin ardından Kuzey Kürdistan'da sömürgeci-faşist baskılar alabildiğine yoğunlaşmıştı. Çok sayıda T-KDP kadrosu ve kapatılan ÖDKC'nin yöneticileri Diyarbakır Sıkıyönetim Mahkemesi'ne yargılanmaya başlandılar. Diyarbakır Duruşmaları'nda çok sayıda Kürt yurtseveri yargılandı ve ağır cezalara çarptırıldı.

12 Mart 1971'den önce ve sonra T-KDP yönetimi partili olan ve olmayan bazı ileri kadroları Güney Kürdistan'a göndermişti. T-KDP yönetimi tarafından Güney Kürdistan'a gönderilen kadrolar arasında Dr. Sait KIRMIZITOPRAK (Dr. Şivan) ve bir kaç arkadaşı da vardı.

Dr. Şivan da 1969'da "21'ler Olayı" ve "23'ler Olayı"nda yargılananlar arasındaydı ve 1969'a kadar TIP yönetiminde aktif yer almıştı. Dr. Şivan ile Sait ELÇİ'nin siyasal yakınlaşması, Sait ELÇİ ve arkadaşlarının yargılandığı "Antalya Duruşmaları" sırasında başlamıştı. Dr. Şivan "49'lar Davası"ndan Balıkesir'e sürgüne gönderilmişti ve "Antalya Duruşmaları"nın sürdüğü bu dönemde sık sık Sait ELÇİ'yi ve arkadaşlarını ziyaret ediyordu. Bazı yurtseverlerin de teşvikiyle Dr. Şivan bu dönemde T-KDP ile ilişkilerini geliştirmeye başlamıştı.

T-KDP yönetimi tarafından Güney Kürdistan'a gönderilen Dr. Şivan (1969) oraya gittikten kısa bir süre sonra bir hizip oluşturmaya başladı. Hizip çalışmalarını olgunlaştıran Dr. Şivan

T-KDP'nin tüzük ve programında bazı değişiklikler yaparak "Türkiye (de) KDP" adıyla kendi partisini kurdu. İki "KDP" arasındaki isim farklılığı sadece Dr. Şıvan'ın partisinin ismine eklediği "DE" ekiydi. Bu durum T-KDP içinde bir ayrışmaya neden oldu. T-KDP içindeki bölünme fiili bir duruma geldi. 12 Mart 1971 askeri- faşist darbesi ardından Sait Elçi tekrar aranmaya başlandı. Onun Türkiye'de barınma koşulları alabildiğine zorlaşmıştı. Yukarıda belirtilen durumu da görüşmek ve sorunları çözmek için T-KDP Genel Sekreteri Sait Elçi Güney Kürdistan'a gitmeye karar verdi. Sait Elçi 1971 yılının Mayıs ayında Ortalılar'da önce Suriye Kürdistanı'na ve oradan da Güney Kürdistan'a (Irak'a) geçti. Orada, Sait Elçi ile Sait Kırmızıtoprak (Şıvan) arasında sert tartışmalar oldu. Sorunlar üzerinde bir anlaşma sağlanmadı. Dr. Sait Kırmızıtoprak (Dr. Şıvan) tarafından Haziran ayı başlarında Sait Elçi ve Mehmedê Begê kurşuna dizilerek öldürüldüler. Onlarla birlikte Dr. Hüseyin Savaş'ın kardeşi Abdulletif Savaş da öldürülmüştü. Bu olaydan sorumlu tutulan Dr. Şıvan ve arkadaşları Hikmet Pulu tekim (Çeko) ve Hasan Yıkılmış (Brûsk) ise daha sonra T-KDP yönetimi tarafından yargılanarak ölüme mahkum edildi.

Sait Elçi'nin öldürülmesiyle T-KDP başsız kalmıştı. Bu olay Partiyi derinden etkiledi. Partinin diğer yönetici kadroları bu yeni durum karşısında bir şaşkınlık içine girmişlerdi.

1973 T-KDP I. KONGRESİ

T-KDP; Sait ELÇİ'nin öldürülmesi, diğer bazı kadrolarının içeri alınması ve 12 Mart döneminin getirdiği yeni koşullarda, fiili olarak öndersiz kalmıştı. Parti içinde bir bunalım ve örgütsel dağılma yaşanıyordu. Bu durumu aşmak ve parti çalışmalarına yeniden işlerlik kazandırmak için 1973 yılında partinin I. Kongresi düzenlendi. Kongre'de partinin Genel Sekreterliği'ne Dervîşê Sado getirildi.

Bu Kongre'nin konumu bir süre parti içinde tartışma konusu oldu, tartışmalar yer yer 1975 Kongresi'ne kadar devam etti.

Bu dönem (1973-1975) ideolojik ve siyasal düzeyde I-KDP'nin en geri, koyu "burjuva milliyetçi" dönemidir; T-KDP içinde sol ve sosyalizm tartışmalarının yasak olduğu, sol yayınların okunmasının dahi engellendiği, ilerici ve sosyalist unsurların parti içinde kendilerini gizledikleri bir dönemdir. Yine bu dönem T-KDP'nin her yönüyle I-KDP'ye bağlandığı ve onun Kuzey Kürdistan'daki bir "kolu" haline getirildiği bir dönemdir.

1975 T-KDP II. KONGRESİ

1975'te yapılan T-KDP II. Kongresi partinin tarihinin önemli dönüm noktalarından biridir. 1975 ve sonrası aynı zamanda genelde Kürdistan ve özelde Kuzey Kürdistan'da demokratik hareketi açısından çok önemli bir başlangıçtır. 1975'te başlayan süreçte Kürt ulusal hareketi ideolojik ve politik olarak bir ayrışma ve Kuzey Kürdistan'da yeni bir politik şekillenme dönemine girmiştir. Aynı süreç T-KDP içinde daha derin rol oynamıştır. Böyle bir süreçte yapılan T-KDP'nin 1975'teki II. Kongresi'nden itibaren ilerici kesim partide egilimini oynamaya başladı.

1975 Kongresi ilerici kesimin egilimini koymasına rağmen yine de "uzlaşmayla" sonuçlanan bir Kongreydi. Bu Kongre, parti bünyesinde ideolojik, politik ve stratejik alanda ileriye yönelik gelişmelerin olmasının açıldığı ve ilerici kanadın giderek etkinliğini koyduğu bir süreci başlatmıştır. 1975 Kongresi'nde parti yönetimine bir çok ilerici radikal unsur seçildi. Kongre'de "anti-feodal" ilke kabul ettirilmemesine karşın "anti-sömürgeci", "anti-empyalist" ve "anti-faşist" ilkeler kabul edilerek ideolojik ve taktiksel alanda önemli bir süreç başlatıldı. T-KDP, Kuzey Kürdistan ulusal hareketini aktif olarak desteklemeye devam etti, ancak giderek I-KDP'den bağımsızlaşmaya ve çalışmalarını Kuzey Kürdistan'da yoğunlaştırmaya başladı. 1975 Kongresi'nin yol açtığı bu gelişmelerden sonra dışarıdan çok sayıda ilerici kadro parti saflarına katıldı.

Buna rağmen T-KDP, 1975'ten 1977'de yapılan III. Kongresi'ne kadar kendi içinde ideolojik düzeyde iki çizgi mücadelesine

sahne oldu. Feodal-burjuva ittifakının temsil ettiği sağı reformist çizgi ile işçi sınıfı ile yoksul köylülüğün çıkarlarını esas alan ve sosyalizme yönelen yurtsever, devrimci-demokratik radikal çizgi. T-KDP içinde yoğun ideolojik ve politik tartışmalarla geçen bu süreç 1977 Kongresi'ne kadar devam etti, hatta yer yer Kongre sonrasında da sürdü. Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de yaşanan ekonomik, sosyal ve siyasal süreç ve Güney Kürdistan ulusal hareketinin 1975'teki yenilgisinin yolaçtığı tartışmalar T-KDP içinde ilerici, sosyalist muhalefete daha rahat dayanma olanağını yaratıyordu.

1977 T-KDP III. KONGRESİ

T-KDP'nin 1977'de yapılan III. Kongresi'nin Kuzey Kürdistan Ulusal Demokratik Hareketinin yalın tarihinde önemli ve istisnai bir yeri vardır.

1977 Kongresi'nde ilerici kanat çoğunluğu sağlayarak partide ağırlığını koydu. 1977 Kongresi T-KDP'de feodal-burjuva ittifakının tasfiye edildiği ve burjuva milliyetçiliğinden kopuşun başladığı bir süreci açmıştı. Ama yine de bunun kesin bir kopuş olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu süreç sadece T-KDP/KUK açısından değil, genel olarak Kuzey Kürdistan Ulusal Demokratik Hareketi için de önemli bir süreçtir. T-KDP'nin III. Kongresi bir yandan feodal-burjuva milliyetçiliğiyle hesaplaşma Kongresiydi. Kongreye varan süreçte ana başlıklarıyla şu ilkelere tartışıldı ve bazıları Kongre'de karara bağlandı, diğerleri Kongre'de sona derinleştirilerek örgütün resmi görüşü haline getirdi. T-KDP, pratikte bir nevi I-KDP'sine bağlı (özellikle 1975-1976 döneminde) ve onun Türkiye'deki bir "kolu" olarak çalışan bir partiydi. 1977 Kongresi'nde ve onu izleyen süreçte buna büyük ölçüde son verilerek ve "merkezi örgütlenme" yerine Kuzey Kürdistan'da "bağımsız örgütlenme" kabul edildi. T-KDP, Türkiye'de yaşayan Kürtler için açık bir stratejiye sahip değildi, bu parça için "otonomiye" tekabül eden "ulusal-demokratik haklar" istiyordu. Bunun yerine 1977 Kongresi'nde "BA-

GİMSİZ BİRLEŞİK DEMOKRATİK KÜRDİSTAN" neden benimsendi. T-KDP, Kürt ulusal hareketinin merkezi olarak I-KDP ve Güney Kürdistan ulusal hareketini görüyordu ve öncelikle bu parçanın kurtuluşunu amaçlıyordu, faaliyetlerinin ağırlık noktasını Güney Kürdistan ihtilaline yardım ve destek sağlamak oluşturuyordu. Kuzey Kürdistanı bu hareket için bir nevi cephe gerisi olarak kabul ediyordu. 1975 Kongresi ile başlayan sürecin sonucu olarak 1977 Kongresi'nde bunun yerine Kuzey Kürdistan temel alındı ve bu parçada siyasal örgütlenmeye ağırlık verildi. T-KDP'nin programı reformist bir programdı, mücadele biçimi net değildi. Bunun yerine devrimci yeni bir program ve tüzük kabul edildi, Kürdistan Ulusal Demokratik Devriminin silahlı mücadeleye dayalı uzun süreli halk savaşı stratejisi gerçekleştirileceği tesbiti yapıldı. T-KDP içinde feodal burjuva ittifakının sözcüleri (1975-1977) Kürdistan'ı halk sınıflarının oluşmadığı "Fas-Tunus" tipi bir ülke olarak görüyor ve buna denk düşen "Ulusal Platform Örgütlenmesi" ni savunuyordu. Bu görüşün yerine Kürdistan'da sınıfların oluşmaya başladığı ve Kürdistan'ın yarı-feodal bir ülke olduğu tesbiti yapıldı ve buna denk düşen sınıf örgütlenmesi ilkesi benimsendi. 1977 Kongresi'nden sonra T-KDP ve daha sonra KUK devrimci-demokrat, sosyalist unsurların önderliğinde sosyalizme yönelik bir "Cephe Partisi" olarak tanımlandı. Bu yönelim olarak Marksizm-Leninizm rehberliğinde Kürdistan'da çeşitli milliyetlerden bir işçi sınıfı partisinin yaratılması esas alındı. Kürdistan devrimi işçi sınıfının ideolojik ve politik önderliğinde sömürgecilğe, emperyalizme ve feodalizme karşı işçi-köylü ittifakına dayanan ve içinde yurtsever tüm sınıf ve tabakaların yer alacağı Ulusal Demokratik Halk Devrimi (UDHD) olarak tanımlandı. Kürdistan'da sömürgecilğe, emperyalizme, feodalizme karşı Ulusal Kurtuluş Hareketi saflarında yer alabilecek tüm sınıf ve tabakalardan yurtsever güçlerin katılacağı bir "Ulusal Demokratik Cephe" siyaseti benimsendi. Dünya devrimci hareketi, Ortadoğu, Kürdistan'ın diğer parçaları ve Türkiye'ye yönelik yeni tesbitler geliştirildi...

Kongreden sonra çıkarılan "Xebat Çizgisinin Eleştirisi"

başlıklı broşürde XEBAT çizgisinin ideolojik ve teorik eleştirisi yapıldı. 1977 Kongresi'nden önce T-KDP'nin Merkezi Yayın Organı olarak çıkan XEBAT (Mücadele) dergisi Kongre'den sonra "XEBAT-Ji Bo Rizgarîya Kurdistan" (Kürdistan'ın Kurtuluşu İçin MÜCADELE) adıyla yayınlanmaya başlandı.

T-KDP/KUK'un geçirdiği ideolojik, politik ve örgütsel değişim ve gelişme sürecini ve diğer bazı konulara ilişkin görüşlerini "XEBAT-Ji Bo Rizgarîya Kurdistan"da ve bu süre içinde yayınlanan broşür ve bildirilerde görmek mümkündür.

T-KDP içinde sağ ve sol kanat arasında yaşanan ideolojik ve siyasi mücadele 1977 Kongresi'nden sonra yer yer kaçışkılı olarak şiddetin kullanıldığı, hatta öldürme ve yaralama olaylarının yaşandığı olumsuz bazı gelişmeleri de doğurmuştu. KUK, 1981'de yapılan I. Konferansı'nda, bu dönemi değeri indirerek, o günkü koşullarda yaşanan bu olayların yanlış olduğu tespitini yaptı.

Kuşkusuz, bu tür olayları o dönemin siyasi ortamından ayrı olarak ele almak mümkün değil. Ayrılıkları, tartışmaları uzlaşmaz noktalara, katılığa ve ayrılığa yarıdırma genelde yurtsever örgütlerin yaşadığı bir gerçektir. Bu sürecin bir parçası olarak hareketimiz de bu ortamdan etkilenmiştir. Genelde Kuzey Kürdistan devrimci hareketi ve özelde hareketimiz yeniden bir şekillenme ve olgunlaşma sürecini yaşıyordu. Bu olaylar bir bakıma böyle son bir dönemin doğurduğu olumsuz gelişmelerdi.

1 Mayıs 1978'de yayınlanan bir bildiri ile "KUK" ismi kullanılmaya başlandı. 1978'den 1981'de yapılan KUK I. Konferansı'na kadar "T-KDP/KUK" imzası birlikte kullanılıyordu.

Bu dönem (1977-1980-81) Kuzey Kürdistan'da ulusal hareketin hızla geliştiği ve yığınları sardığı bir dönemdir. KUK bu dönem boyunca Kuzey Kürdistan'da işçi, köylü, esnaf, gençlik ve aydın kesimleri arasında yürüttüğü çalışmalarla kitleleşen bir hareket durumuna geldi. KUK, demokratik çalışma alanında da önemli bazı adımlar attı, bir çok yerde sendikal ve demokratik çalışmalarda önemli başarılar sağladı. Kuzey Kürdistan'da

ulusal-demokratik güçlerin daha yakın ve dostane ilişkiler kurarak yurtsever güçlerin yakınlaşmalarına özel bir önem verildi. Bu çabaların bir sonucu olarak DDKD ve Özgürlük Yolu ile 1979 sonlarında "Ulusal Demokratik Güçbirliği" (UDG) kuruldu. Ancak UDG bazı sorunlardan dolayı uzun ömürlü olamadı. Türkiye'de bir çok ilerici sol örgütlerle yakın ilişkiler geliştirildi.

1977 Kongresi'nden sonra T-KDP/KUK yurtdışı ilişkilerine de ağırlık vermeye başladı. Kürdistan'ın diğer parçalarında ve Ortadoğu'da bir çok yurtsever-ilerici örgüt ve partiyle sıcak ilişkiler kurdu, bu güçlerle karşılıklı yardım ve dayanışmasını geliştirdi. Avrupa'da Kürt işçi, öğrenci ve mültecileri arasında çalışmalar yoğunlaştırılarak kısa bir zaman içinde önemli adımlar atıldı. Avrupa'nın bazı ülkelerinde dernek ve komiteler kuruldu, işçi ve öğrenci kitlesine yönelik demokratik ve kültürel yayınlar çıkarıldı. Bugüne kadar KUK Avrupa biriminde Kürtçe-Türkçe olarak çıkardığı demokratik ve kültürel yayınlar sırasıyla PALE, KULÛLK, QÊRÎN ve NÎŞTÎMAN dergileridir. Özerk bir birim olarak bu süre içinde örgütümüzün Avrupa'daki çalışmalarını buranın özgül koşulları içinde ve KUK Avrupa Temsilciliği adı altında yürütmüştür. KUK Avrupa Temsilciliği 1989 tarihine kadar aralıklı olarak yıllık genel toplantılar düzenlemiş, bu tarihten sonra da, bu toplantılar her yıl düzenlenen KUK Avrupa Konferansı olarak sürdürülmüştür. KUK Avrupa Örgütü 1990'dan başlayarak bugüne kadar 4 KUK Avrupa Konferansı düzenlemiştir.

KUK I. KONFERANSI

2 Eylül 1980 askeri-faşist darbesinden sonra Türkiye ve Kuzey Kürdistan devrimci hareketi için yeni ve zorlu bir dönem başladı. Diğer tüm örgütler gibi KUK örgütü de dönemin ağır koşullarında yeni sorunlarla yüzyüze geldi. KUK, içine girilen bu yeni dönemde ağırlaşan sorunlarını çözmek ve dönemin koşullarına uygun yeni bir çalışma biçimini saptamak için geniş bir Kongre/Konferans toplama hazırlıklarına girişti. Kasım 1981'de

Kongre niteliğindeki KUK I. KONFERANSI yapıldı. Kuzey Kürdistan ulusal-demokratik örgütleri içinde 12 Eylül darbesinden sonra sömürgeci-faşist diktatörlük koşullarında ilk kongre/konferansını toplayan örgütlerden biri de KUK oldu. KUK I. Konferansı, Kongre niteliğinde ve geniş bir katılımıla gerçekleşen bir Konferans idi.

KUK I. Konferansı'nda Kürdistan, dünya ve Ortadoğu bölgesi üzerine geliştirilen yeni görüşler "KUK I. KONFERANSI POLİTİK RAPORU" ve "KUK I. KONFERANSI KARARLARI" adıyla yayınlandı. Bu Konferansta KUK'un bilimsel sosyalizmin reel birliğinde Kürdistan'da çeşitli milliyetlerden işçi sınıfı partisini oluşturma sürecinde bir örgüt olduğu saptaması yapıldı. KUK I. Konferansı'nda o güne kadar kullanılan "T-KDP" adı kaldırıldı ve tarihten bu yana örgütümüz "KUK/RNK" adını kullanmaktadır. Ancak KUK I. Konferansı'nda alınan bir kararla, bu partinin kuruluşundan itibaren yarattığı birikim ve mirasının gerçek sahibinin KUK örgütü olduğu dile getirildi. Bunun meşru ve hukuki temelini T-KDP'nin 1977'de yapılan III. Kongresi'ne dayanıyordu. Bu Kongre'de delegelerin ve seçilen MK çoğunluğunun yanında Kongreden sonra partinin kitle tabanının ezici çoğunluğu KUK olarak örgütlenen ilerici kesimin yanında yer almıştı.

KUK, SBKP'nin bazı tezlerini revizyonist tezler olarak görüyor ve Sovyetler Birliği'nin iç ve dış politikasını eleştiren bir çizgi izliyordu. SBKP çizgisini ve Sovyetler Birliği' politikasını doğru gören bir grup "ideolojik ayrılıklarını" gerekçe göstererek 12 Eylül'den sonra KUK içinde ilk bölünmenin koşullarını yarattı. 1982 aralık ayında örgütten ayrılan bu grup daha sonra "KUK-Sosyalist Eğilim" adını aldı.

Kuşkusuz, bu bölünme/ayrılma olayının tek nedeni bu değildi. Örgütün niteliğinden kaynaklanan önemli sorunları vardı. 12 Eylül ile girilen yeni dönemde yapısal sorunlara güncel bazı sorunlar da eklenmişti. Bununla birlikte örgüt içinde güven olayı ve kişisel sürüşmeler gibi etkenler de bu ayrılma olayında önemli rol oynamıştı.

Bu dönemde KUK örgütünde ikinci bir bölünme olayı daha yaşandı. 1986'da KUK II. Konferansı hazırlıklarının sürdüğü bir dönemde bir kaç unsur örgütün aldığı ortak kararlara karşı gelerek ve hiç bir ideolojik-politik gerekçe göstermeden girdikleri bir "KORSANLIK OLAYI" ile örgütten ayrıldılar. Bu korsan unsurlar "KUK II. Konferansı" nı düzenlediklerini iddia ederek uzun bir süre "KUK" adını kullandılar.

KUK, Kasım 1986'da II. Konferansı'nı topladı. KUK II. Konferansı'nda dünya'da, Ortadoğu'da, Türkiye ve Kürdistan'da yaşanan yeni süreç değerlendirildi, yeni tesbit ve kararlar yanında bir iki istisna dışında KUK I. Konferansı'nın aldığı Kararların hala geçerli olduğunu onayladı.

KUK IV. KONGRESİ

1986-1990 dönemi KUK örgütünün iç sorunlarını çözmeye, toparlanmaya ve yeniden örgütlenmeye çalıştığı bir dönem oldu. Toparlanma ve yeniden örgütlenme yönünde sürdürülen çabalar ve bu alanda atılan adımlar 1992'nin Ekim ayında toplanan KUK IV. Kongresi ile sonucunu verdi. KUK IV. Kongresi zor ve istisna koşullarda toplanmasına rağmen; geniş katılımlı, örgütsel anlamda süreci açan bir Kongre'dir. Hareketimiz, KUK IV. Kongresi'nde koşulların elverdiği düzeyde siyasi ve örgütsel sorunlarını çözerek, bu alandaki tikanıklığı aştı. KUK IV. Kongresi'nin örgütümüzün yaşamında bu nedenle önemli bir yeri vardır. Bu Kongre'de tesbit edilen yeni ideolojik ve siyasi görüşler "KUK IV. KONGRE BELGELERİ" adı altında yayınlandı.

MARŞA ŞEHÎDAN

Ey şehîd dilxweş û şad be tim dijî tu namirî
Di rêya azadiya Kurd cane xwe da agirî

Kalênê zindan û çîya em ji bîr nakin tu car
Kurd bi rêber û serok be we di dilê xwedî kirî

Ji bo sitêrka welatê me li cîhanê geş bibe
Gelek xortên weka rojê ronaya wan vemi

Emê darbestên we çêkin ji sêpiyên Qadî û Seîd
Tabûtê çêkin ji mêj û we bişon bi ava girî

Salih Beg miftiyê dîna gelê me layên bûn şehîd
Wê we pêşkêşê xwe da kin bi rêka pêxemberî

Qerqere û kenan bin bo we şemla Serokê nemir
Kêlên we berceci û birno bin li şûna keviri

Seîd Nîzoz Kalid Begê Cibrî bi rêzanê we bin
Gelê Elîşîr û Heqî Beg yên di vê rêda dan serî

Şehîdên Zilan û Dêrsim, Agirî û Xarpêt hemî
Gel Ehmed Begê Bêçarî ji Licê rabî werî

Bir bi bir şehîdên Kurdan rawestin bi naşê were
We di dîroka cîhanê cî girtî bi cengawerî

Bejnî bala we bi cî hanê di Cîhan û Merix
Ji bil bihiştâ şehîdan wun ji cîhanê mestirî

We bi Ala rengîn bipêçin şêr û gernasên welat
Di dilê dê û bavan çêkin qubekî ji lal û durî

Kurd bi we zor serfiraz in bi we dilxweş e welat
Deriyê azadiya Kurd we ji me re vekirî

Dengên xort û keçên Kurdan tîn li zindar û çîya
Dibên bijî Kurd û Kurdistan bi bawerî

Sond û peyman be li ser me di rêka we tîn herin
Şev û roj bi jin û mêr ve ta ku dengê me derî

Dilbirîn bo we pesindar û evîndare ji dil
Aferîn şehîdên Kurd û Kurdistan sed aferî

1983 Amed
Dilbirîn

rak ilerlediler. Yenilmiş ve sındırılmış bir halkın aydınları olarak neredeyse işe yeni baştan başlamışlardır. Bu nedenledir ki kendi ulusal kimlikleriyle bile ortaya çıkmada ürkek davranmışlar. Kürt Sorununu genelde "Doğu Sorunu" adı altında işlemişlerdir. Bu konumlarıyla bile bu dönem aydınları 1970'li yılları hazırlayan ve yeni dönem aydınlarının öncüleri olan bir kuşaktır. Siyasi ve kültürel çalışmalarıyla sesiz ve suskun geçen bu dönemi aralayan en etkin aydın ve siyaset adamlarından biri de Faik BUCAK'tır. O ve Onun gibi aydınların asıl rolü de bu dönemin özellikleri içinde aranmalıdır.

Faik BUCAK 1939'da İstanbul Hukuk Fakültesi'ne başladığında yurtsever düşüncelerle doluydu. Geldiği bu yeni ortamda Kürt yurtsever çevreleriyle ilişki kurması ve bu çevrede kısa zamanda tanınması zor olmadı. İstanbul, tıpkı 1900'lerin başında olduğu gibi, bu dönemde de Kürt sorununa önemli siyasal merkezlerden biriydi. Faik BUCAK bu çevre ve kısa bir süre içinde önder kişilerden biri haline geldi. Mustafa KEMAL BUCAK, Yusuf AZIZOĞLU, Ziya ŞEREFHANLI ve Musa ANTER ile birlikte, Faik BUCAK, ilk gizli örgü deneyimi sayılabilecek adımı da burada attı. İstanbul'da bulunduğu yıllar içinde ilerici, yurtsever-demokrat Türk ve Kürt çevreleriyle iyi ilişkiler geliştirdi. Kürt yurtsever çevrelerinin düzenlediği faaliyetlerde etkin olarak yer aldı. İnyatçı, sarih, girişken ve örgütleyici bir insandı. İstanbul'da bulunan DİCLE TALABE YURDU'nun kurucularından ve "DOĞU ÖZGÜCÜLERİ" olarak bilinen siyasi ve kültürel etkinliklerini başlatılan örgütleyicilerindendi. İstanbul'dayken çeşitli yayın organlarında yazılar yazmaya başladı. Daha sonra 1948'de Musa ANTER tarafından çıkarılan DİCLE KAYNAĞI adlı haftalık gazetenin yayınlanmasında katkıları oldu.

ÇKP'nin (Cumhuriyetçi Millet Köylü Partisi) Urfa İl Başkanı olmasından dolayı 49'lar olayında tutuklanmayan Faik BUCAK, 27 Mayıs 1960 askeri darbesinden hemen sonra dönemin 55 Kürt ileri geleniyle birlikte Sivas Kampı'na sürgün edildi. Oradan da "105 Sayılı Özel Sürgün Kanunu" ile Balıkesir'de sürgüne tabi tutuldu. Faik BUCAK bu sürgün olayının hukukî,

siyasi, toplumsal ve insanî yönlerini "Bir Emmeçiler" adlı bir broşür ile Türkiye sathında tartışmaya açtı. Kendisi aynı zamanda dönemin iyi bir hukukçusuydu. Bu sorunla ilgili olarak Türk basın-yayın organlarında yazılar yazdı, röportajları yayınlandı. Bu olayda MBK'ni hedefleyen ve cuntacılar kadar uzanan tartışmalara girdi. Onun bu kararlı mücadelesi 55'lerin yurtlarına dönmesinde önemli rol oynadı.

Faik BUCAK sürgün cezasının bitmesi ardından Kürdistan'a dönerek memleketi olan Urfa'ya yerleşti, burada avukatlık yapmaya başladı. 1965 Seçimlerinde AP'den adaylığını koydu. Yurtsever kişiliğinden dolayı adaylığı veto edildi. Seçimlere bağımsız aday olarak giren Faik BUCAK 17 bin oy almasına rağmen seçim sisteminin adaletsizliğinden dolayı bir seçim kaybetti.

Faik BUCAK Türkiye genelinde demokrasi mücadelesine katılan, Türk demokratik güçlerinin mücadelesine emiz veren dönemin sayılı Kürt aydınlarından. Bu yönüyle O, sadece Kürt yurtsever çevrelerinde tanınmıyordu, aynı zamanda Türk ilerici, demokratik çevrelerinde de tanınan siyasetçilerdendi.

Faik BUCAK, Kürt sorununun çözümünü Türkiye'de demokratikleşmenin önkoşulu olarak görüyordu. Ancak o güne kadar ki deney ve tecrübesi ona Kürt Sorunun çözümünün Türk siyasi partileri kanalıyla mümkün olamayacağını göstermişti. Kürt halkının kendi bağımsız siyasi örgütlenmesini gerçekleştirmesi ve kendi geleceği hakkında kendisinin karar vermesi gerekiyor. Çünkü koşullarda Türkiye'de Kürt halkının yasal ve demokratik bir yoldan siyasi olarak örgütlenmesi ve ulusal-demokratik haklarına kavuşması olanaklı değildi. Bu nedenle Kürdistan'da illegal siyasi bir partinin kurulması gerekiyor. Faik BUCAK, kendi döneminde çok sayıda Kürt aydınının Türk sol örgütleri içinde yer aldığı bir ortamda, Kürdistan'da "bağımsız örgütlenmeyi" düşünce planından çıkararak pratiğe geçiren bir aydıydı. Bağımsız örgütlenmeyi "milliyetçilik ve sağcılık" olarak gören ve onları bu temelde suçlayan sözde solcu aydınlarla karşı O ve çevresi inandığı düşüncelerinden taviz vermedi.

Dönemin Kürt aydınları arasında illegal bir Kürt partisinin kurulması fikri 1950'li yıllara dayanıyordu. Nitekim 49'lar Olayı'nda Ziya ŞEREFHANOĞLU ve bazı arkadaşları, operasyonlarda Tüzük ve Programı yakalanan gizli bir partiyi kurmak iddiasıyla da yargılanmışlardı.

T-KDP, 1965 sonlarına doğru kuruldu. Kuruluşundan kısa bir süre sonra Faik BUCAK partinin Genel Sekreterliği'ne getirildi.

Devlet daha başından T-KDP'nin kuruluşunu ciddiye aldı, Partinin kurucu ve önder kadrolarına karşı harekete geçti. Bu amaçtan hareketle MIT yerel bazı çelişkilerden de yararlanarak 4 Temmuz 1966'da T-KDP'nin Genel Sekreteri Av. Faik BUCAK'a karşı Siverek'in Karaköprü mevkinde bir suikast düzenledi. İki oğlu ile birlikte bir benzinlikte arabasının içinde silahlı saldırıya uğrayan Av. Faik BUCAK kaldırıldığı Urfa Devlet Hastahanesi'nde şehit oldu. Partili arkadaşlarının ammatımına göre Faik BUCAK ölecek durumda değildi. Ancak MIT hastahane de Onun peşini bırakmadı.

Faik BUCAK'ın şehit düşmesi IKDP ve Kuzey Kürdistan ulusal-demokratik hareketi için büyük bir kayıptı. Faik BUCAK'ın öldürülmesi Kürdistan'ın diğer parçalarında da derin bir üzüntüyle karşılandı. IKDP, Faik BUCAK'ın ailesine ve partili arkadaşlarına bir baş sağılığı mesajı göndererek, Onun öldürülmesi karşısında duyduğu derin üzüntülerini ve Kürt halkına baş sağlığı dileklerini dile getirmişti. Anadolu'nun büyük kentlerinde okuyan Kürt gençleri de Faik BUCAK'ın öldürülmesini çeşitli biçimlerde protesto ettiler.

Faik BUCAK geniş birikimi olan dönemin ileri aydınlarından, Türkiye'de tanınan siyasetçilerden, Güneybatı Kürdistan'da, Lübnan'da ve Güney Kürdistan'da yurtsever çevrelerde tanınan ve sevilen bir kadro, dönemin ulusal önderlerinden biriydi. Halkçı ve demokrat bir insandı. Siyasal düşünceleriyle, mesleğiyle, ekonomik olanaklarıyla halkın içindeydi ve halkını ulusal dava etrafında örgütliyordu. O, Türk devleti tarafından özellikle hedef seçilen biriydi.

Faik BUCAK, ulusal ve siyasal kişiliği yanında, kültürel ve

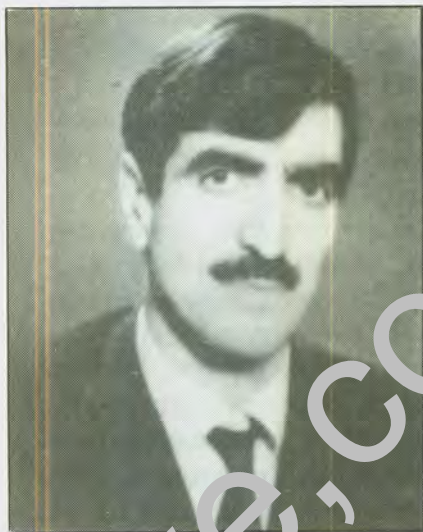
folklorik yoldan de döneminin sayılı yurtseverlerinden biridir. Halkının tarihini, dilini, kültürünü, edebiyatını, folklorunu iyi biliyor ve her yönüyle kendi yaşamında bunu ortaya koyuyordu. İyi bir folklor ustasıydı. Kürtçenin Kurmanci lehçesinde arı bir dilden çok güzel şiirler yazıyordu. Şiirleri yurtsever çevrelerin dilinden düşmüyordu. Özellikle SONDA MIRINÊ (Ölüm Andı) şiiri Kürt yurtseverlerinin dilinde bir Ulusal Ant gibi okunuyordu.

T-KDP'nin kurucusu ve Birinci Genel Sekreteri, Kürt halkının yetiştirdiği yurtsever-demokrat bir aydın ve siyaset adamı, Kürt ulusal önderlerinden Faik BUCAK, Kürt Halkının Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde onurlu ve saygın bir yere sahiptir. Kürt halkı dün olduğu gibi bugün de Onu mücadelelerinde yetiştiriyor ve yaşatacaktır.

Faik BUCAK'ın onurlu anısı önümüzde saygıyla eğiliyoruz. Onun SONDA MIRINÊ andı özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinde tüm yurtseverlerin ve Kürt halkının ulusal andıdır.

SAÎT ELÇÎ

ŞÎNA SEÎD ELÇÎ

Ey heval Elçî, ey heval Seîd
Ji meza lî tu bûyî şehîd

Dî nav xebatê tu bûyî xweşmêr
Ji kêferatê wek piling û şêr

Te ronî dabû wek sitêra geş
Li ezmanê kurd rûgeş û dilxweş

Li fermangehê dijmin tu gernas
Ji te ditirîn, ew diz û pêxas

.....

Cigerxwîn

SAİT ELÇİ

T-KDP'NİN İKİNCİ GENEL SEKRETERİ

T-KDP'nin kurucularından ve partinin İkinci Genel Sekreteri olan Sait ELÇİ aynı zamanda dönemin Kürt ulusal önder ve aydınlarından biridir.

Sait Elçi 1925'te Bingöl'ün Zeynep köyünde doğdu. Kaldığı bir eğitim görme olanağı bulamadı. Ancak, okuyan ve araştıran, geniş bir kültürel birikime sahip olan ve olayların içinde yaşayan dönemin önde gelen yurtsever aydın ve politik şahsiyetlerinden biriydi. Sait Elçi emeğiyle geçinen, üretken, yaratıcı ve özverili bir insandı. Mesleği olan muhasebeciliği kendi çabasıyla öğrenmişti ve geçimini serbest muhasebecilik yaparak sağlıyordu.

Askerlik dönüşü bir süre İstanbul'da kaldı ve Asâr-ı İlmîyye Kütüphanesi'nde memur olarak çalıştı. Daha sonra serbest muhasebecilik yapmaya başladı. İstanbul'da kaldığı yıllar Onun siyasi yaşamında önemli bir dönemdir. Burada Kürt ve Türk yurtsever, ilerici çevreleriyle iyi ilişkiler geliştirdi. Sait Elçi iyi bir örgütleyici, yetenekli bir yönetici, birleştirici bir insandı. Kürt öğrencilerinin barınması için açılan Bingöl Öğrenci Yurdu'nun kuruluşuna öncülük yaptı. Bu dönemde İstanbul'da yürütülen siyasi, kültürel ve demokratik çalışmalarda Onu ön saflarda görüyoruz. Bu yıllar Sait Elçi için aynı zamanda siyasi olarak bir hazırlık ve öğrenme dönemidir.

Sait Elçi'yi siyasi bir lider olarak özellikle Niğde Senatörü Asım EREN'in TBMM'ne verdiği "Mukabele-î Bilmisli" önergesine karşı geliştirilen telgraflı büyük protesto eyleminin başına geçerken görüyoruz. Asım EREN, 14 Temmuz 1958'de Irak'ta gerçekleşen devrimin yıldönümünde (Temmuz 1959) Kerkük'te Kürtler ile Türkmenler arasında meydana gelen olayları gerekçe göstererek, Türk ordusunun Kürtlere karşı bir harekâtla misilleme yapmasını istiyordu. Bu olay Kürdistan'da halk arasında ve

Anadolu'nun metropol kentlerindeki Kürt aydın ve öğrencileri arasında büyük bir protesto eylemine yol açmıştı. Sait Elçi ayrıca kendi adına Asım EREN'e gönderdiği bir telgrafta: "*İnsan haklarının hükmü ferman bulduğu bugünlerde Kürtleri kimse imha edemez!... Bunu küflü kafana koy!...*" diyordu. Bu olay, Sait Elçi'yi siyasi bir lider olarak öne çıkaran gelişmelerden biriydi.

Sait Elçi, 17 Aralık 1959'da başlayan "49'lar Olayı'nın önde gelen simalarından biriydi. Ağır hasta olmasına rağmen İstanbul Harbiye Hücresinde 149 gün süren ağır baskı, işencek ve açlık koşullarındaki direnişlerde yığıtçe yer almıştı. 49'lar Davası'nda siyasi savunma yapanlardan biri de yine O idi. Bu davada dönemin Kürt ulusal hareketinin liderlerinden biri olarak yargılanıyordu. Bu davada hakkında idam cezası istenilen 24 kişiden biri de O idi.

1961 Anayasası Türkiye'de devrimci-demokratik güçlere yeni bazı olanaklar sunuyordu. Kürt yurtseverleri de bu yeni ortamdan yararlanmaya çalışıyorlardı. Bu ortamda bir sürü yayın organı çıkmaya başladı, "Doğu Sorunu" adı altında "Kürt Sorunu" yaygın olarak tartışılıyordu. Nedenle 1960'lı yıllar bir bakıma Kuzey Kürdistan yurtsever hareketi için bir düşünce birikimi dönemiydi. Sait Elçi, Av. Ziya Şerefhanoglu ve arkadaşları da Reya Rast adında Kürtçe-Türkçe yeni bir dergi çıkarma hazırlıkları içindeydiler. Kürt yurtseverleri arasında görüş ayrılıkları da giderek artıyor, saflaşma derinleşiyordu. Bu dönemde Sait Elçi ve çevresi meşhal siyasi bir partinin hazırlık çalışmalarına da başlamışlardı.

Dan 49'lar davasının sonuçlanmadığı bir ortamda bu kez Haziran 1963'te 23 Kürt yurtseveri tutuklandı. "23'ler Olayı" olarak bilinen bu davada da Sait Elçi Barzani ile bağlantılı "Kürtçülerin Lideri" olmak ve gizli örgüt kurmak iddialarıyla yargılandı.

Sait Elçi ve arkadaşları Kürt Sorununun o günkü koşullarda yasal ve barışçıl yollardan çözülemeyeceğine inanıyorlardı. Bu nedenle daha önce Suriye Kürdistanı ile Güney Kürdistan'daki

politik örgütlerle olan ilişkiler içinde başlattıkları siyasi parti hazırlık çalışmalarına hız verdiler. Bu hazırlıklar 1965 yılı sonlarında "T-KDP yi ortaya çıkaracaktı. Sait Elçi, T-KDP'nin kurulması ardından İstanbul'dan ayrılarak Kürdistan'a döndü ve mücadelesini kitleler içinde yürütmeye başladı. T-KDP kısa bir dönem içinde Kürdistan'da önemli bir politik güç durumuna gelmişti. 4 Temmuz 1966'da T-KDP'nin ilk genel Sekreteri Av. Faik BUCAK şehit edildi. Bu olay T-KDP ve Kürt ulusal hareketinin içinde bulunduğu bu yeni süreçte ağır bir darbeydi. Faik BUCAK'ın şehit düşmesi ardından Sait Elçi T-KDP'nin Genel Sekreterlik görevini üstlendi.

Ateşli konuşmalarıyla Doğu Mitingleri'nin unutulmaz isimlerinden biri de Sait Elçi idi. Bu mitinglerde şehit Faik BUCAK'ın "SONDA MIRINÊ" şiiri Sait Elçi için her keresinde tekrarlanan bir "Ulusal Ant" oluyordu. Sait Elçi karizmatik yapısı, toparlayıcı, örgütleyici ve eylemci kişiliğiyle yurtsever çevrelerin sevgi ve güvenini kazanmıştı. Doğu Mitingleri'ndeki konuşmalarından dolayı Sait Elçi ve arkadaşları bu dönemde de bir kaç kez tutuklandılar.

Sait Elçi en son 28 Ocak 1968'de yapılan geniş çaplı bir operasyonda 16 dava arkadaşıyla birlikte "T-KDP'yi kurmak ve yönetmek" iddiasıyla tutuklanarak Antalya Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandı. "Güvenlik gerekçesiyle" Antalya'da yapılan bu davada Sait Elçi ve arkadaşları siyasal savunma yaptılar. Özellikle Sait Elçi'nin bu duruşmalarda yaptığı ateşli konuşmalar Kürdistan'da dünden dile dolaşıyordu.

12 Mart 1971 askeri-faşist darbesi ardından Sait Elçi tekrar aranamayabildi. Onun için artık Türkiye'de barınma koşulları imkânabilmesine zorlaşmıştı. Bu koşullarda Güney Kürdistan'a gitmeye karar vermişti. Antalya Duruşmaları döneminde ilişkileri sıklaşan ve Güney Kürdistan'a gönderilen Dr. Sait Kırmızıtoprak (Dr. Şivan) ve arkadaşları da oradaydı. Dr. Şivan Güney Kürdistan'da "Türkiye(de) Kürdistan Demokrat Partisi" adıyla kendi partisini kurmuş, Sait Elçi ve çevresini "milliyetçi",

“gerici” olarak eleştiriyordu. Bu durum T-KDP saflarında çelişkiler doğurmuş, parti kadroları arasında ve parti tabanında bunalmaya yol açmıştı. Sait Elçi'nin Güney Kürdistan'a gidiş amaçlarından biri de Dr. Şivan ile görüşerek “parti” içinde doğan çelişkileri çözmek, “parti”de ortaya çıkan “iki başlılığı” ortadan kaldırmaktı. Bu amaçla 1971'in Mayıs ayı ortalarında Kuzey Kürdistan'dan ayrılarak önce Güneybatı Kürdistan'a (Suriye Kürdistanı) gitti, oradan da güney Kürdistan'a geçti. Dr. Şivan, Sait Elçi'yi ve yanında rehber olarak götürdüğü Mehemedê Begê'yi (Mehmet Akay) Güney Kürdistan'ın Zaxo kentinde T-KDP'nin mıntika sorumlusu ve Zaxo Belediye Başkanı Osman Qazî'nin evinde karşıladı. Daha sonra, Dr. Şivan, partinin Polit Bürosu'ndan Melle Abdulkerim Ceylan'ın katli çıkması üzerine, Sait Elçi'yi ve Mehemedê Begê'yi Zaxo'nun yakın bir bölgede (Deşiş) kurşuna dizerek öldürdü. Onlarla birlikte Abdullatif Savaş'da öldürülmüştü. Olayın açığa çıkması ardından IKDP yönetimi Dr. Sait Kırmızıtoprak (Dr. Şivan) ile öldürme kararına katılan partili arkadaşları Çeko (Hikmet Buluttekin) ve Brûsk (Hasan Çikimîşî) Gılala'da yargılayarak idama mahkum etti. Sait Elçi'nin trajedik bir biçimde öldürülmesi ve ardından Dr. Şivan ve arkadaşlarının da öldürülmesi Kürdistan ulusal hareketinin yakın tarihinde dramatik bir olay olarak yer aldı.

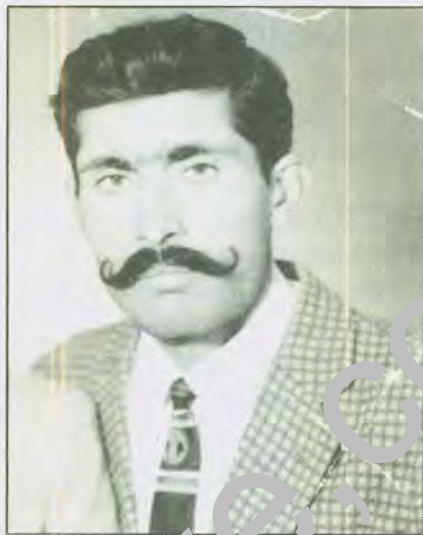
“İki Said”in böylelikle öldürülmesi T-KDP ve Kuzey Kürdistan ulusal demokratik hareketine çok ağır bir darbe oldu. T-KDP içindeki tavuzluk derinleşerek ulusal saflarda bir bölünmeye yol açtı ve “İki Said”in izleyicileri arasında yıllarca süren bir düşmanlığın tonumlarını ekti. Bu düşmanlık 1970'li yılların sonlarına (Ulusal Demokratik Güçbirliği -UDG'nin oluşmasına) kadar sürdü.

Bir eylem adamı, yaşamını halkının özgürlük ve kurtuluş davasına adanmış bir insan, alçak gönüllü ve karizmatik kişilik sahibi, demokratik anlayış ve özveri dolu dönemin bir

ulusal önderi olarak SAAT Elçi, Kürdistan ulusal tarihinde önemli bir yer edinmiştir. Kürt halkı Onun gibi değerli bir evlâdı yetiştirdiği için haklı olarak gurur duyuyor ve duyacaktır. Kürt halkı Sait Elçi ve Onun gibi yaşamını Kürdistan davasına adanmış ölümsüz şehitlerini anıyor ve daima anacaktır.

MEHMET AKAY

EY WELAT

Ey welat ez can fîdayê dest û zozanê te me
Can fîdayê av û çûbî bax û bîstanê te me
Sûnd û peymanî, li ser min dê te parêz kim welat
Xwîna nînanê birîjim, merdê pêwanê te me
Destê berdanê tîngim, çog ji erdê nabirim
Pa çîmanê leskerê armanc û nîşanê te me
Canê bîscîjim, dê bi pêt û agirê cenga welat
A kê ze deşte bî, ez bi xwe perwanê te me
Bostekê ez ji te nadim, bi welatê Hind û Çîn
Tu bihiştî millet e, ez sûr û gerdanî te me
Dê bibirim, ez bi şûr û xenceran, destê çepel
Hîmê bîntar û esasê, bîrc û eywanê te me
Dê bi hêz û hinera xwe, ez te parêz kim welat
Ala rengîn jor ve hildim, ez li ser banê te me
Rengê tîrêj û birûskan, dê xwe berdim ser neyar
Ser bilind im bê guman, peşmergê Berzanî te me

TÎRÊJ

MEHMET AKAY (MEHEMEDÊ BEGÊ)

Mehemedê BEGÊ (Mehmet AKAY) Dr. Şivan tarafından Güney Kürdistan'da Sait ELÇI ile birlikte kurşuna dizilerek öldürüldü.

Mehemedê BEGÊ 1935 yılında Mardin'in OMER YAŞINTI kasabasında TALATÊ (Doğanlı) köyünde doğdu. Ailesi Talatê'nin topraksız ve en yoksul ailelerinden biriydi. Ailesinin tek erkek çocuğuydu. Çocuk yaşta babasını kaybetti, öksüz ve yoksul olarak büyüdü. Babası, Nusaybin yakınlarında ölmüştü. Türk askerleri tarafından öldürülmüştü. İki kız kardeşi ve annesiyle çok zor koşullarda yaşadı, çocukluğu yoksulluk ve yoksulluk içinde geçti. O yıllarda (1938-1940) bölgede yaşanan kıtlıktan dolayı bazı akrabalarıyla birlikte ailesi Suriye Kürdistanı'na geçti. Mehemedê Begê orada Cigerxwîn'in yanında feqîlik yaptı. Bir kaç yıl sonra akrabalarıyla birlikte tekrar Kuzey Kürdistan'a döndü ve Nusaybin'e yerleşti. Belli bir yaşa kadar akrabalarının desteğiyle geçimini sağlıyordu. Çalışma yaşına geldikten sonra bir emekçi olarak çeşitli işlerde çalıştı. Zaman zaman Ceylanpınar'a giderek tarla meşimlik işi olarak çalışıyordu. Annesi ve iki kız kardeşinin geçimi artık onun boynundaydı. Bu yıllarda Kürdistan'ın Suriye sınırı boyundaki diğer bazı kent ve kasabalarda olduğu gibi Nusaybin'de de halkın en önemli geçim kaynaklarından biri de hudut ticareti ve kaçakçılık işleriydi. Mehemedê Begê'de kendi ailesinin geçimini sağlamak için zaman zaman bu işlerde de çalışıyordu.

Topraksız ve yoksul bir köylü olması, çocukluğunun bir kaç yılını Suriye Kürdistan'ında geçirmiş olması, o dönemde Güney Kürdistan'da meydana gelen gelişmeler, Türk devletinin bölgedeki ağır sömürgeci baskıları, Nusaybin ve çevresindeki yurtsever çalışmaların yoğunluğu vb. nedenler, Onun genç yaşta Kürt

ulusal hareketinde yerini almasıyla rol oynayan önemli etkenlerdi. Sık sık Suriye'ye gidip gelmesi de bunda önemli bir rol oynuyordu. 1956'da Suriye'de S-KDP (Suriye Kürtleri Demokrat Partisi) kurulmuştu ve bu yıllarda (1950 ve 1960'lı yıllarda) bu parçada yurtsever çalışmalar ileri bir düzeydeydi; özellikle dil, kültür, edebiyat gibi konularda önemli çalışmalar yapılıyordu. Bu iki parçadaki Kürt yurtsever çevreleri arasında yoğun ilişkiler vardı. Bu iki parçadaki Kürt yurtsever çevreleri arasındaki ilişkilerin sağlanmasında, Kürt dili, tarihi, edebiyatı üzerine ve siyasi konulara ilişkin yazılı belgelerin ve diğer bazı materyallerin ulaştırılmasında Mehemedê Begê ve Onun gibi yurtsever insanların önemli katkıları oluyordu.

Böyle bir ortam içinde Kürt ulusal hareketiyle tanışan Mehemedê Begê T-KDP kurulduğunda bu parçanın (1966-1967) yerini alacaktı. Mehemedê Begê öldüğü güne kadar T-KDP içinde aktif olarak çalıştı. T-KDP daha kurulmadan önce bu bölgede (Suriye ve Irak hudut seridinde) geniş bir yurtsever potansiyel vardı. T-KDP kurulduğunda bu geniş yurtsever potansiyeli örgütlü bir düzeye getirmeye çalıştı. Dolayısıyla Kuzey Kürdistan'da T-KDP'nin kitle tabanının geniş olduğu ve en çok örgütlü bulunduğu alan güney kesimleriydi.

Mehemedê Begê bölgeyi ve hudut geçişlerini iyi bilen biriydi. T-KDP içinde zaman zaman kuryelik ve rehberlik görevini de yerini getiriyordu. Daha önce de 5-6 kez Güney Kürdistan'a gidip gelmişti. 12 Mart 1971 darbesi geldiğinde O Musul'da bulunuyordu. Bilindiği gibi bu sırada 11 Mart 1970 "Ottoman Antlaşması" yapılmıştı, Irak'ta geçici bir barış ortamı yaşanıyordu. Sait Elçi'nin gittiği Suriye Kürdistan'ından Güney Kürdistan'a girişine de O refakat etmişti.

Mehemedê Begê topraksız ve yoksul Kürdistan köylülüğünün tipik bir örneğiydi. TC'nin Kürdistan'daki sömürgeci-millitarist baskı ve zulmünü, Türk egemen sınıflarının ve yerli feodal güçlerin (ağa, şeyh ve aşiret reislerinin) baskı ve sömürsünü üzerinde en çok hisseden bu kesimdir. Bu nedenle Kürt ulusal hareketine en fazla sempati duyan, ulusal talepler yanında sınıfsal talepleri olan (en başta toprak talebi) yine bu

kesimdir. Dogu Mitingleri ne katılan, başta toprak talebi olmak üzere sınıfsal taleplerini dayatan toplumsal kesimlerin başında topraksız, az topraklı, yoksul köylüler geliyordu. Güney bölgelerinde T-KDP'nin dayandığı önemli toplumsal kesimlerden biri de bu kesimlerdi.

Mehemedê Begê, bölgede, içinden geldiği Kürdistan köylülüğünün ulusal ve toplumsal taleplerini bilen, onların dilinden anlayan ve köylülük ile olan ilişkilerinde başarılı olan bir insandı. Kendi sorunlarından hareketle Kürdistan'da yaşanan gerçeklikleri çevresindeki insanlara anlatma çabası içindeydi. Okumanın ve aydınlanmanın önemini iyi kavramıştı. Türkçe okuma ve yazmayı kendi çabasıyla öğrenmişti. Öğrenme isteği çoktu, bilmediği şeylere karşı merakı büyüktü. Onunla ilgili anılarını aktaran merhum Mehmet Altan yoldaşımız (1958 Talatê doğumlu olan Mehmet Altan yoldaşımız yakalandığı kanser hastalığına yenilerek İsviçre'de 26.03.1991 tarihinde aramızdan ayrıldı) şunları yazıyordu: "1970-1971 yıllarında bir kaç kez Diyarbakır'da bizim evi geldi. Ben o zamanlar Ortaokul'a gidiyordum. Bir keresinde, bir pazar günü, Diyarbakır'da bir tanıdığı evinde çok sayıda insanı toplamıştı. Haber gönderip benim oraya gitmemi istemişti. Bu insanların çoğu Diyarbakır'a yerleşmiş olan Omerya bölgesinden tanıdık köylülerdi. Hepsisi yoksul köylülerdi, köyde geçinemediklerinden Diyarbakır'a göç etmişlerdi. Hiç biri okuma-yazma bilmeceği gibi, Türkçe'de bilmiyorlardı. Mehemedê BEGÊ'nin de bazı bildiriler ve M. Nuri DER-SİMİ'nin tek tek edilmiş KÜRDİSTAN TARİHİNDE DER-SİM adlı kitabını getirmişti. Benden bildirileri ve kitabı onlara okumamı istedi. Ben bu bildirileri ve kitaptan bazı bölümleri okuyup onlara tercüme ettim. Akralarından ve çevresinden üretilen olarak şunu istiyordu: Ne pahasına olursa olsun çocuklarımızı mutlaka okutunuz. Mehemedê BEGÊ'nin öldürüldüğü haberi geldiğinde o bölgedeki insanlar çok üzül-müşlerdi, adeta şoke olmuşlardı. Mehemedê BEGÊ yurtseverliğiyle tanınan ve sevilen bir insandı."

Mehemedê Begê öldürüldüğünde evli ve iki çocuk babasıydı.

1975- 1980 DÖNEMİ VE BAZI ÖNEMLİ OLAYLAR

1975- 1981 dönemi, Kuzey Kürdistan'da ulusal bilincin hızla yaygınlaştığı, ulusal hareketin toplumsal temelinin giderek geliştiği ve ulusal-demokratik hareketin hızlı bir gelişme gösterdiği bir dönemdir. Hareket geliştikçe sömürgeci TC devletinin, Kontingentler gibi devletin gizli ve açık güçlerinin, MHP ve Ülkü Ocakları gibi sivil faşist güçlerin, işbirlikçi ve muhbir tahkimat baskı ve saldırıları da artmıştır. Böyle bir dönemde genelde Kürdistan ulusal- demokratik güçleri ve özelde hareketimiz büyük kayıplar vermiştir. Bu dönemde hareketimiz çok sayıda kadrosunu, üye, sempatican ve taraftarını kaybetmiştir.

Ayrıca bu dönemde Kürt siyasi örgütleri arasında yer yer çatışmalara kadar varan olumsuz gelişmeler de yaşanmıştır. Bu çatışmalarda çok sayıda yurtsever insan ölmüştür. Bu bağlamda kamuoyunda "PKK-KUK Çatışması" olarak bilinen olaya da burada kısaca değinmek istiyoruz.

*

Bilindiği gibi "PKK Kuruluş Bildirgesi"nde özetle: "Kürdistan'da iki yol vardır; ya PKK saflarında yer almak, ya da düşman saflarında yer almak. Kürdistan'da PKK saflarında yer almayan her güc ve vatta işi şu ya da bu biçimde sömürgeci düşmanla işbirliği içindedir ve sonuç olarak düşman saflarındadır." deniliyordu.

Kuruluş Bildirgesi'nde yer alan bu görüşlere göre Kürdistan'da PKK dışında yurtsever bir güç yoktu. Kuruluş Bildirgesi'nde yer alan bu tesbit PKK'nın diğer bir çok konudaki görüşlerini de belirleyen temel bir görüştü. PKK tarafından bir çok örgüte ve en sonunda da KUK'a karşı girişilen saldırılar bu görüş ve mantıktan kaynaklanıyordu.

PKK'nin saldırıları Ceylanpınar, Batman, Maridun ve Diyarbakır bölgelerinde yoğunlaşmıştı. Bu da tesadüfi bir durum değildi. KUK bu bölgelerde hızlı bir gelişme içindeydi. PKK, bu durumu, kendisi için bir engel olarak görüyordu.

PKK'nin KUK'a yönelik ilk saldırıları Ceylanpınar'da başladı. KUK, Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliği'ndeki (DÜÇ) işçiler arasında çalışmalarını yoğunlaştırmaya başlamıştı ve çiftlik işçilerini ilerici bir sendika olan DISK'e bağlı TİS içinde örgütlemeye çalışıyordu. Buna karşın PKK, çiftlik işçilerini TİS'ten kopararak sarı bir sendika olan TÜRK-İŞ'e bağlı TARIM-İŞ sendikasına üye yapmak için çeşitli yöntemlerle her türlü yola baş vuruyordu. TİS (Tarım Ve Su İşçileri Sendikası) Kongresi'nde yönetim ağırlıklı olarak KUK yanlı işçilerin eline geçmişti. Bu Kongre'den sonra PKK fiili saldırılara başladı. Aynı sendikada görevli olan bir arkadaşımızın babası 60 yaşında KUK taraftarı ve dostu yaşlı bir yurtsever olan Mehmet AKAGÜN-DÜZ öldürüldü. Bu olayların ardından PKK saldırılarını Kızıltepe ve Batman'a kaydırды.

Bu bir provakasyon olayı idi. KUK, bu saldırılar karşısında başından beri soğuk kanlı ve sönük davrandı, olayların büyü-yerek diğer alanlara da sıçramaması ve saldırıların durdurulması için PKK'ya çağrılarda bulundu. Saldırıların durdurulması ve görüşmeler için bazı örgütler PKK'ya aracı olarak gönderildi. KUK, hangi ortam ve koşullarda olursa olsun, Kürdistan'da örgütler arası çalışmaların asla yana değildi.

Ancak KUK'un tüm çağrı ve uyarılarına rağmen PKK'lılar saldırılarını hızla da yoğunlaştırdılar. Ceylanpınar, Kızıltepe, Nusaybin, Dicle, Batman ve Diyarbakır'da ardı ardına girişilen saldırılarda çok sayıda KUK elemanı ve yurtsever insan öldürüldü ya da yaralandı.

KUK, bu olayda hiç bir zaman saldıran taraf olmadı, olayların başından sonuna kadar devrimci bir savunma siyaseti izledi, sü-rekli olarak kendini savunmaya ve kadrolarını korumaya çalıştı. PKK, tüm iyi niyetlerine rağmen KUK'un önünde kendini savunma seçeneğinden başka bir yol bırakmamıştı.

Ancak, zorunlu ve bir meşru müdafada olsa, KUK, bu çatışmaları ve sonuçlarını tasvip etmedi. Bu olaydan sonuçta Kürt halkı ve Kürdistan ulusal demokratik hareketi zarar gördü. Bölgede, sonuçları tamir edilmesi yıllar alan büyük tahribatlar meydana geldi.

PKK-KUK arasındaki çatışmaların durdurulması için arabulucu bazı hareketlerden gelen önerilere KUK'un verdiği olumlu cevaplara karşın PKK'lılar sürekli olarak olumsuz cevap veriyorlardı. Aylar sonra Temmuz 1980'de KURTULUŞ'un arabuluculuğuyla Ankara'da gerçekleşen bir toplantıda taraflar arasında bir "Ateşkes Çağrısı" imzalandı. Bu çağrı 14 Temmuz 1980 tarihli ÖNCÜ dergisinin 5. sayısında yayınlandı. KUK, imzalandığı tarihten itibaren bu ateşkes metnine bağlı oldu. Ancak, PKK'nın Mardin bölgesindeki "sorumluları" ateşkes çağrısını red ederek saldırılarını daha da yoğunlaştırdılar. İki örgüt arasında varılan ateşkes çağrısına güveneren bölgede serbest dolaşmaya başlayan KUK üye ve taraftarları bir çok yerde yeni saldırılara uğradılar, ateşkes sonrası saldırılarda KUK bir çok taraftarını daha kaybetti.

PKK'lılar olayları tırmandırarak ve çatışmaları yoğunlaştıran bir siyaset izliyorlardı. Her bir taraftan onlarca yurtsever insanın ölümüne neden olan bu kanlı olayları yayınlarında fanatik bir futbol seyircisinin heyecanıyla işliyorlardı. Örneğin: "Ajanlar Örgütü KUK'eri Kavıya Çarptı" (YURTTAN HABERLER, Sayı 2, s.3, 12 Ağustos 1980), "Nuseybin Yöresinde PKK-KUK Çatışması Devam Ediyor", "Bildirildiğine göre Nuseybin'e bağlı BAVURMA Köyünde Halk Düşmanı KUK taraftarı muhtar Mehmet AYDEMİR ile iki oğlu ve bir bekçi geçen hafta içinde PKK savaşçıları tarafından ölümle cezalandırılmışlardır." (Hewar, Sayı 2, S. 1, 26 Ağustos 1980)., "..KUK, HK, Tekoşin vb. gibi ajan ve milis örgütler.." (Hewar, sayı 2, s.4), "Ajan pravaktörler örgütü KUK darbe üstüne darbe alıyor." gibi haberler manşetten bildiriliyordu. Öldürülecek KUK yönetici ve kadrolarının isim listelerini hazırlayan PKK'lılar, öldürülen bazı

KUK taraftarları için de "...KUK içinde etkin olan ajan-provokatör unsurlar cezalandırılmıştır." diyorlardı. (Hewar, Sayı 2, S. 4, 2 Eylül 1980).

* * *

Bu dönemde KUK'un çok sayıda üye, sempatzan ve taraftarını kaybettiği diğer bir önemli olay da "Mala Hamo" olayıdır. Kısaca bu olaya da değinmek istiyoruz.

1970'li yıllarda ulusal ve sınıfsal bilincin geliştiği, Kürt ulusal hareketinin kitleselleştiği bölgelerden biri de Mardin bölgesiydi. Bölgede güçlü olan ve giderek kitlesellenen ulusal demokratik örgütlerden biri de KUK örgütüydü. KUK'un o zaman bölgede köylülerin toprak mücadelesine öncülük ediyor, tarım işçilerinin grev ve direnişlerini yönlendiriyor, feodal ağalara karşı topraksız ve yoksul köylülerin, mevsimlik işçilerin mücadelesini destekliyordu. 1970'li yılların sonlarında KUK bölgede işçi, köylü, esnaf ve emekçi yığınları kucaklayan kitlesel bir hareket konumuna gelmişti.

Doğal olarak bu durum bölgedeki bazı feodal güçlerin, hain ve muhbir takımının çıkarlarına dokunuyor ve onları tedirgin ediyordu. Ayaklarının altındaki toprağın kaymakta olduğunu gören bu çevreler devrimci harekete ve KUK'a karşı cephe almaya başladılar.

Bu çevrelerde biri de "Mala Hamo" denilen feodal ailedir. Mala Hamo Nusaybin ve çevresinde belli bir alanı denetim altında tutan yöredeki köylüler üzerinde baskı ve sömürü uygulayan ve önde gelen bazı unsurları devletle işbirliği yapan bir ailedir. Mala Hamo, 12 Eylül öncesinde ve sonrasında KUK'tan ve yurtsever halktan çok sayıda insanı katletmiştir. İlk olarak 19 Kasım 1979'da KUK'un değerli bir üyesi olan Abdulvahap Akman katledildi. KUK bu olaydan Mala Hamo'yu sorumlu tuttu.

12 Eylül 1980'den sonra askeri-faşist diktatörlük Mala Ha-

mo'ya her turu desteği vererek onları KUK'a ve bölgede yurtsever halka karşı vurucu "Milisler" olarak kullanmaya başladı. Mala Hamo'dan bazı kişiler 12 Eylül'den sonra militarist-faşist güçlerin bölgedeki bir çok operasyonlarına fiili olarak katılarak, bölgede halka ve yurtseverlere yönelik faşist devlet terörüne öncülük etmeye başladılar.

Dikkati çeken bir nokta da "PKK-KUK Çatışması" ile "Mala Hamo" olayının aynı dönemde ve aynı bölgede yoğunlaşmasıydı. PKK, Hawar ve Yurttan Haberler adlı yayınlarında Mala Hamo'yu yurtsever ilân ederek, PKK'ya katıldıklarını bildiriyordu. Yayınlarında *"En son Nuseybin'de Hemê Oğulları olarak bilinen aşiretin PKK yanında yer aldığı gelen haberler arasındadır."* deniliyordu. (Hewar, Sayı 2, S. 1, 26 Ağustos 1990) Ve daha sonra *"Yurtsever Hamo Aşireti PKK Saflarına Katıldı"* biçiminde başlık atıyorlardı.

Belirtmek gerekir ki Mala Hamo içinde yurtsever bazı kişiler de vardı. Bu aile içinde daha önce T-KDP içinde çalışan ve daha sonra KUK'a dost ve taraftar olan yurtseverler, Mala Hamo'nun işbirlikçi ve kışkırtıcı unsurlarıyla karşı çıkıyorlardı. Özellikle okumuş gençleri Mala Hamo'nun halk üzerindeki baskılarına ve özellikle KUK ile olan çatışmalarına karşıydılar. Ancak, bu ailenin başını çeken bazı işbirlikçi hain unsurlar yurtsever harekete karşı çıkıyor ve devletle işbirliği yapıyorlardı. Mala Hamo'yu yurtsever-devrimci harekete karşı kışkırtan ve kullananlar da bu unsurlardı.

1976 -1994

DÖNEMİ

T-KDİ/ KUK

ŞEHİTLERİ

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Giyasettin

Paşnav: Tektaş

7.Büyünê:

C.büyünê: Licê

7...şehîdbünê: 1976

GİYASETTİN TEKTAŞ

Diyarbakır'ın Lice kazasının doğdu. Yiğit, fedakâr ve örgütleyici bir millitandı. 1975-1976'lı yıllarda Lice ve çevresinde gençliğin öncülerinden biriydi. Bu yörede gençliğin yurtsever-devrimci düşüncelerle tanışmasında ve ulusal harekete katılmasında değerli katkıları oldu. Dürüstlüğü, fedakârlığı ve Lice-Hani köylerindeki yurtsever çalışmalarıyla yörede halkın güven ve saygısını kazanmıştı. O günkü koşullarda maddi durumu iyi sayılırdı. Özel imkânlarını parti çalışmaları için seferber eden bir devrimciydi. Arabasıyla sık sık arkadaşlarıyla birlikte köylerde siyasi çalışmalara katılıyordu. Dinamik, ihtilalci ve cesur bir yurtseverdi.

Giyasettin yoldaş yine böyle bir köy çalışmaları sırasında 1976 yılında çıkan siyasi bir tartışmada gerici bazı unsurların açtığı ateş sonucu şehit oldu.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Süleyman

Paşnav: Öncü

7.Büyünê:

C.büyünê: Hedrîş/ Hekarî

7..şehidbünê: 1978

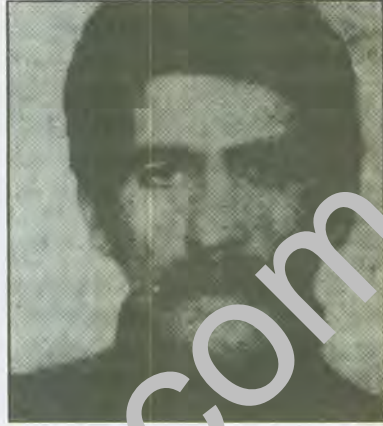
SÜLEYMAN ÖNCÜ

Süleyman Öncü Hakkari'nin Uludere ilçesine bağlı Hedrîş köyünde doğdu. Süleyman ÖNCÜ, halkımızın değerli bir sempatızanı ve dostu idi. Bu yöredeki birçok yurtsever gibi, o`nunda I-KDP/GK ile ilişkileri vardı ve yıllarca Güney Kürdistan ulusal hareketine ve özellikle I-KDP/GK'ye yararlı etti.

Süleyman ÖNCÜ ve beraberindeki bazı yurserverler I-KDP/GK'nin dokuz katır yükü silah ve diğer bazı malzemelerini taşırken Uludere'nin Yekine matukasında Hedrîş köyü yakınlarında kendilerine pusu kurdu. Türk askeri birlikleriyle şiddetli bir çatışmaya girdiler. Helikopterlerin ve zırhlı birliklerin katıldığı ve 24 saat süren bu çatışmada Süleyman ÖNCÜ ve beraberindeki yurtseverler yiğitçe savaştılar. Onların Türk askerleriyle giriştiği uzun çatışma bölgede bir kahramanlık destanı olarak yayıldı. Çevreden onların yardımına gelen yurtsever insanların da çabasıyla 9 katır yükü silah ve cephaneyi düşmanın eline geçmekten kurtardılar. 1978 yılı başlarında meydana gelen bu çatışmada Süleyman Öncü şehit oldu ve bazı arkadaşları ağır yaralandılar.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Cihat
Paşnav: Elçi
7.Büyünê: 1954
C.büyünê: Bîngol
7..şehîdbûnê: 1979. 9. 19

ÇİHA T ELÇİ

Cihat ELÇİ, 12 Mart 1971 darbesi ardından Bingöl'de faşist güçler tarafından şehit edilen ilk Kürt devrimcisi ve hareketimizin bu dönemdeki ilk şehitlerindedir.

Cihat ELÇİ, ek olarak kurumu iyi yurtsever bir ailenin 11. çocuğu olarak 1954 yılında Bingöl şehir merkezinde doğdu. İlk ve Ortaokulu Bingöl'de okudu. 1973'de Bingöl Öğretmen Okulu'ndan mezun oldu. Bingöl'e bağlı köylerde öğretmenlik yaptı. 1974-1975 döneminde Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Matematik Bölümü'nden mezun oldu. Şehit olduğu tarihte Bingöl merkez köylerinden Qadımadrage'da öğretmenlik yapıyordu.

Cihat ELÇİ yurtsever saflara Bingöl Öğretmen Okulu'nda okuduğu yıllarda katıldı. Yurtsever bir ailenin çocuğu olması Onun erken yaşlarda Kürt milli bilincini edinmesine yardımcı oldu. T-KDP ile tanışması 1972-73'de başladı. Kısa zamanda T-KDP'nin bölgedeki etkin kadrolarından biri haline geldi. 12 Mart 1971 darbesinden sonra Bingöl'de siyasi ve demokratik alanda anti-sömürgeci çalışmayı başlatan grubun önde gelen isimlerindedir. Bingöl Öğretmen Okulu'nda okuduğu yıllarda

BİNGÖL GENÇLER DERNEĞİ (BIN-GENÇ) kurtuluş çalışmalarına aktif olarak katıldı, bu derneğin Yönetim Kurulu'nda yer aldı. BIN-GENÇ, 1970'li yılların başında Kürdistan'da kurulan ilk demokratik kitle örgütlerindendi. Cihat yoldaş, Bingöl'de, TÖB-DER'in kurulmasında yer aldı ve çalışmalarına aktif olarak katıldı. Çevresinde sevilen, saygı ve güven duyulan bir devrimciydi.

Cihat yoldaş hareketimizin 12 Mart 1971 darbesinden sonraki toparlanma sürecine aktif olarak katıldı. 1973-1975 döneminde T-KDP Bingöl ve çevresinde de toparlanma ve yeniden örgütlenme çalışmalarını hızlandırmıştı. Okuyan, araştıran ve o günün koşullarında teorik birikimiyle hareket içinde önde gelen bir kadroydu. Güney Kürdistan Ulusal hareketinin 1975'teki yenilgisi, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da yaşanan yeni süreç, 1977 Kongresi öncesinde (1975-1977) T-KDP içinde ideolojik-politik tartışmaları hızlandırmıştı. T-KDP içindeli ayrışma kopma noktasına gelmemekle beraber, daha o aşamada ilerici kanıttan yana tavır koymuştu. O, Kürt halkının gerçek kurtuluşunu bilimsel sosyalizmin rehberliğinde verilecek bir Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde görüyordu.

Cihat ELÇİ yiğit, atılgan, fedakâr bir kadroydu. Bingöl'de faşist odaklara karşı verilen mücadelenin de ön saflarında idi. Bu bölgede anti-sömürgeci ve anti-faşist mücadelenin geniş kitleleşmesinde belirli yeri olan bir devrimciydi. Devrimci karakteri, dürüstlüğü, fedakârlığı, teorisi ve pratiğiyle Bingöl'de yetişen genç yoldaşlar kuşağın öncüsüydü. Bu nedenle, sömürgeci devletin desteğiyle bölgede örgütlenmeye çalışan MHP, Ülkü Ocakları gibi sivil ve resmi faşist odakların boy hedefi haline gelmişti. Bingöl, faşist güçlerin Kürdistan'da polit bölge olarak seçtiği yerlerden biriydi. Onun öldürülmesi önceden seçilmiş ve planlanmış bir eylemdi. 19 Eylül 1977 günü MHP'ye bağlı yerli faşist güçler Bingöl şehir merkezinde kurdukları kanpece bir pusuda Onu şehit ettiler. Cenazesi, o güne kadar Bingöl'de görülmemiş bir kitlenin katıldığı görkemli bir yürüyüş ve törenle toprağa verildi.

Yoldaş Cihat ELÇİ'nin şehit olması o günkü koşullarda bölgede hareketimiz için yeri doldurulamayan bir kayıptı. 1977 Kongresi'nden sonraki bölünme ve ayrışma sürecinde, Cihat ELÇİ ve ondan bir kaç ay sonra değerli kadromuz İdris EKİNCİ'nin de faşistler tarafından şehit edilmesi, bölgede hareketimiz ve genel olardak devrimci hareket için büyük kayıplara neden olacaktı.

Cihat ELÇİ yaşamını ülkesinin bağımsızlığına ve halkının özgürlüğüne adayan samimi, dürüst, inançlı bir devrimciydi.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: İdris
Paşnav: Ekinci
7.Büyünê: 1949
C.büyünê: Bingöl
7..şehîdbünê: 1978. 01. 17

İDRİS EKİNCİ

Yoldaş İdris EKİNCİ 18.01.1949 tarihinde Bingöl'de doğdu. İlk, Orta ve Lise'yi Bingöl'de okudu. Ardından Tapu Ve Kadastro meslek okumaya başladı. Bingöl İli Bayındırlık Müdürlüğünde Tapu Ve Kadastro bölümünde teknik eleman olarak çalışıyordu.

İdris EKİNCİ, hareketimizin bölgedeki en eski kadrolarından biriydi. TKP'nin 1977'deki III. Kongresi ardından hareket içinde devrimci kanatta yer alarak örgütümüzün bölgede toparlanmasında etkin rol oynadı. O, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi'nde işçi sınıfının çıkarlarını esas alan ve bilimsel sosyalizme inanan proleter devrimci bir insandı. İşçi kökenli olması ve işçi sınıfı içinde aktif görev üstlenmesi Onun ulusal hareket içinde de özel bir rol oynamasını sağlıyordu. İşçi sınıfının Kürdistan devrimindeki rolüne inanan yurtsever bir devrimci olarak işçilerin hem ulusal, hem sınıfsal eğitimine son derece önem veriyor-

du. BİN-GENÇ'in kürücularından ve Bingöl Memurlar Derneği Yönetim Kurulu üyesiydi.

İdris EKİNCİ gerek T-KDP içindeki faaliyetlerinden, gerek işçiler içindeki çalışmalarından ve gerekse bölgede yoğunlaşan anti-faşist mücadele içindeki yerinden dolayı devlet güçlerinin ve yörede faşist çevrelerin birinci dereceden boy hedefi haline gelmişti.

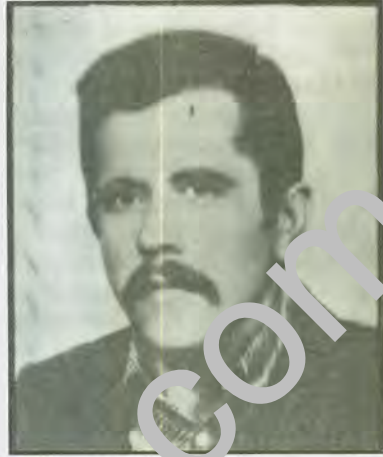
Onun şehit olması olayı şöyleydi: Bingöl'de meydana gelen bir olayda 15 kadar yurtsever devrimci tutuklanmıştı. Büyük bir devrimci cesaret örneğini sergileyen İdris yoldaş bu yurtseverlerin duruşmalarını izlemek ve ihtiyaçlarını temin etmek için mahkemeye gitmişti. Bilindiği gibi 1976'da Bingöl'de Belediye Seçimleri'ni faşistler kazanmıştı. Belediye faşistlerin eline geçmişti. "Kara Yılan" olarak tanınan Hikmet TELİN Belediye Başkanı seçilmişti. Faşistler karargâh haline geldikleri Belediye Binası'nda İdris EKİNCİ yoldaşa kustu kurmuşlardı. Mahkeme, Belediye binasının üzerindeydi. İdris yoldaş mahkemeden çıkarken Belediye binası içinde pasu kuren faşistler tarafından 17.01.1978 günü haince bir saldırganca şehit edildi.

Cihat ELÇİ'nin şehit düşmesi ardından yiğit bir insan olan İdris EKİNCİ'nin de şehit düşmesi bölgede hareketimiz için yeri doldurulamayan büyük kayıplar oldu. 1977 Kongresi ardından bir yandan burjuva-reddal kesimin, diğer yandan bazı "küçük burjuva solcularının" hareket içindeki yıpratıcı faaliyetlerinin yoğunluk kazandığı bir dönemde, faşist odakların durumdan yararlanarak işi yoğunlaşımı şehit etmeleri, sadece örgütümüz için değil, aynı zamanda bölgede ulusal hareket için de büyük bir kayıptır. Bingöl halkı bu iki yurtsever evlâdını asla unutmadı ve bununla beraber faşist çevrelere karşı mücadelesinde de gösterdi.

Bu şehit şehri "BİNGÖL" bu yiğit evlâtlarına çok şey borçludur. Büyük komutan YADO ve Kürt ulusal önderlerinden Sait ELÇİ gibi değerli yurtseverleri yaratan Bingöl halkının bu değerli evlâtlarıyla övünmeye ve büyük bir gurur duymaya gerçekten hakkı vardır.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: M. Emîn
Paşnav: Ant
7. Büyünê: 1940
C. büyünê: Cizîrê
7. şehîdbanê: Nîsan 1979

MEHMET EMIN ANT

Mehmet Emin Ant yekşîmîz yoksul bir ailenin dördüncü çocuğu olarak 1940 yılında Mardin'in Cizre kazasında dünyaya geldi. İlkokul 2. sınıfa kadar okuma olanağı buldu. Bazı nedenlerden dolayı okuma bırakmak zorunda kaldı ve yurtsever Kürt Mollaları yanında bir dönem feqîlik yaptı. Fakat meslek olarak kendisine erziliği seçti. Silopi merkezinde bir terzihanesi vardı. Hançeresinde "Eminê Terzî" olarak çağrılıyordu.

Mehmet Emin Ant yurtseverlik bilincini daha ziyade Güney Kürdistan intilalinin etkisiyle kazandı. Bu harekete fiili olarak katılmak için büyük bir arzu besliyordu, ancak, içinde bulunduğu koşullar buna elvermiyordu. Yaşadığı bölgenin Güney Kürdistan hareketinin eğemen olduğu alanlara yakın olması, Ona, bu hareketi yakından izleme olanağı veriyordu. Bir yüzünü Güney Kürdistan'a çevirdiği bu yıllarda bir yandan da Kuzey Kürdistan'da politik bir örgütle ilişki kurma arayışı içindeydi. 1974-1975'te T-KDP'ye üye oldu. I-KDP/GK'ye önemli destek ve yar-

dinimlarda bulundu. Türkiye ve Küzey Kürdistan'da yaşanan devrimci gelişmelerden de etkilenerek T-KDP içindeki tartışmaların yönlendiriciliği altında kendisini Marksist klasikleri okumaya verdi, ulusal bilinci yanında sınıfsal bilincini de geliştirdi.

Mardin bölgesi feodal yapının güçlü olduğu alanlardan biridir. "Eminê Terzî" sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı olduğu kadar yöredeki işbirlikçi feodal unsurlara da karşıydı. Feodal güçlere karşı topraksız ve yoksul köylülerin yanında yer almıştı. Bölgede KUK hareketinin örgütlenme ve propoganda faaliyetlerinde yer alan bir elemandı. Silopi'de Devrimci Gençlik Derneği'nin, Reyhanî ve Basurîn köylerinde Devrimci Halk Devanışma Derneği'nin kuruluş çalışmalarına katıldı.

Mehmet Emin Ant yoldaş 1977'de yapılan T-KDP'nin III. Kongresi ardından parti içinde yaşanan saflaşmada devrimci kanatta yerini alarak KUK'un bölgedeki faaliyetlerinin yürütülmesinde etkin bir rol oynamaya başladı. KUK'un örgütlediği Batman Belediye işçilerinin grev ve direnişine, Baylarömer Devlet Üretim Çiftliği işçilerinin grevine katıldı. KUK'un örgütünün bu bölgelerde yaptığı yarı-legal gecelerin örgütlenmesi ve güvenliklerinin sağlanmasında yer aldı.

T-KDP'nin 1977'de yapılan III. Kongresi ardından bölgede "feodal-burjuva" kanat ile devrimci kanat arasında siyasal durum giderek gerginleşmişti. Mehmet Emin Ant yoldaş bölgede güçlü bir konuma sahip olan T-KDP'nin "feodal-burjuva" kanadını oluşturan bazı çevrelerin nefesinden sürekli olarak tehdit ediliyordu. 1979'da bir kez eminde silahlı saldırıya uğradı. O, bu bölgede feodal-burjuva bloğunun önünde engel teşkil ediyordu. Bütün tehdit ve yarı-legal çabalarına karşın, O, KUK'un devrimci çizgisini savunma ve bölgedeki çalışmalarını sürdürmede gerilemedi.

Ancak bu feodal-burjuva çevreler Onun hakkında aldıkları kararları hayata geçirmede kararlıydılar. Nitekim 16 Nisan 1979'da Mehmet Emin Ant yoldaş Silopi merkezinde bir taksiyle kaçınarak götürüldüğü yerde işkence edilerek şehit edildi. Şehit olduğu zaman en büyüğü 4 yaşında olan Azadî, Jêhat ve Nergis adında üç çocuğu vardı.

Mehmet Emin Ant yoldaşımız Silopi'de dağlarda büyük ateşler yakılarak Kleşinkofların gölgesinde kutlanan Newroz bayramlarından birinde şöyle konuşmuştu:

"Ne mutlu bizlere ki bu günleri de gördük. Artık dağlara çıkıp özgürlük ateşlerini yakacağımız, ölüme seve seve gideceğimiz günlere vardık!.."

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Abdullah
Paşnar: Bilen
7.Bûyînê: 1934
C.bûyînê: Silopî/ Basûrîn
7...şehîdbûnê: 1979. 05. 23

ABDULLAH BİLEN

Hacı Abdullah BİLEN 1934 yılında Silopî'nin BASURÎN köyünde doğdu. Ekonomik durumu iyi olan bir yurtseverdi. Gençlik yıllarından beri bölgede yurtsever çalışmalarıyla tanınan bir insandı. 1961 yılında Güney Kürdistan'da I-KDP önderliğinde başlayan silahlı ulusal harekete katıldı. Güney Kürdistan ulusal hareketine büyük hizmetlerde bulundu. Bu yıllarda I-KDP'nin Irak-Türkiye ve Suriye arasındaki kuryeliğini yaptı. Kuzey Kürdistan'da 1965 yılında T-KDP kurulunca bu partiye katıldı ve partinin bölgedeki çalışmalarını yürüttü. T-KDP kurulunca, I-KDP'nin kendisine verdiği kuryelik görevini bu parti içinde daha azimli bir şekilde devam ettirdi. Bölgede, Güney Kürdistan hareketiyle ilişkileri sağlayan ve bu harekete lojistik destek veren sayılı yurtseverlerden biriydi. 6 Mart 1975 Cezayir Antlaşması ardından Güney Kürdistan ulusal hareketi yenilgiye uğradı. Bu hareketin yenilgisi ardından yüzlerce Peşmerge ve ailesi Kuzey Kürdistan'a geldi. Hacı Abdullah bu Peşmerge ve ailelerinin barındırılması için büyük fedakârlıklarda bulundu. Aradan fazla zaman geçmeden, 26 Mayıs 1976'da, I-

KDP/GK önderliğinde Güney Kürdistan'da silahlı mücadeleye yeniden başladı. Hacı Abdullah bu harekete aktif destek verdi, önemli yardımlarda bulundu. Kuryelik görevini bu dönemde de sürdürdü. Ağzı sıkı, güvenilir, fedakâr bir yurtseverdi.

Abdullah BİLEN yoldaş 1977'de yapılan T-KDP'nin III. Kongresi'nden sonra parti içindeki ilerici kanattan yana tavır aldı. T-KDP/KUK saflarında aktif olarak çalışmalarına devam etti. Kendisi devrimci-demokratik düşüncelere açık bir yurtseverdi. Bölgede etkinliğini sürdüren feodal-burjuva milliyetçilerine karşı yürütülen çalışmalarda ön saflarda yerini aldı. Bu nedenle bölgede feodal-burjuva milliyetçi unsurların boy hedefi haline gelmişti. Bu çevreler tarafından siyasal çalışmalarından vazgeçmesi için bir kaç kere tehdit edilmişti. 23 Mayıs 1979 günü Cizre'den Basûrîn'e dönerken yoldaşortık ile Serêbiyê arasında kurulan pusuda, o zaman daha 15 yaşında olan oğlu Emin BİLEN ile birlikte şehit edildi.

Hacı Abdullah BİLEN ekonomik durumu iyi bir köylü olmasına rağmen bölgede yoksul köylülerden yana tavır alan, devrimci-demokratik gelişmelere açık, bölgede yurtsever çalışmalarla tanınan ve sevilen, güvenilir ve fedakâr bir yurtseverdi.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Emîn
Paşnav: Bilen
T.Bûyîn: 1964
C.bûyîn: Hilopî/ Basûrîn
Şehîdîyê: 1979. 05. 23

Hacı Abdullah BİLEN'in oğludur. 1964 doğumludur. Babasıyla birlikte öldürüldüğü zaman Ortaokul 3. sınıf öğrencisiydi. 15 yaşında olmasına rağmen babasının yolunda yürüyen, yurtsever bilinçle yetiştirilmiş, KUK'un gelecek vadeden bir sempazanıydı.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: İsmail
Paşnav: Qadirî
7.Büyünê: 1946
C.büyünê: Kulîc/ Pîranşêhîr
7..şehîdbûnê: 1979. 04. 21

İSMAIL KADIRÎ

İsmail KADIRÎ yoldaşımız Doğu Kürdistan'ın (İran Kürdistanı) Lacan bölgesinde bulunan Pîranşêhîr kentine bağlı KULÎC köyünde 1946 yılında kışında toprak sahibi zengin bir yurtsever ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. İsmail Kadirî'nin ailesi Kürt ulusu hareketinde önemli yeri olan yurtsever bir ailedir. Dedesi, Kadîr Mânend, Mustafa Barzani'nin çok yakın arkadaşıydı. Barzani, 1945 yılında İran'a gittiğinde uzun süre Kadîr Mânend'in evinde misafir olarak kalmıştı. Amcası, Mehmet Emin, Mahabat Kürt Cumhuriyeti'nde Kadî Muhammed'in yardımcılarlarından biriydi. Babası, Mahabat Kürt Cumhuriyeti Ulusal Ordusu'nda subaydı. Gerek babası ve gerekse amcası İKDP'nin önemli kadrolarındandı ve partiye büyük hizmetleri oldu. Barzani Sovyetler Birliği'nde bulunduğu yıllarda da onunla ve Barzani ailesiyle ilişkileri devam etti. 14 Temmuz 1958 devri-

ından sonra Irak'a döndükten sonra Barzani'nin İran siyasi ilişkileri yeniden canlılık kazandı. Barzani'nin Sovyetler Birliği'nden dönüşü ve Güney Kürdistan'da milli hareketin yeniden ivme kazanması İran Şahlık yönetimini ciddi biçimde tedirgin ediyordu. Bu iki yurtsever İran İstihbarat Teşkilatı tarafından sürekli olarak izleniyorlardı. Bu ilişkiler üzerine kurulu SAVAK raporlarına dayanılarak İsmail'in babası ve amcası 1960'ta tutuklanarak Mahabat Askeri Cezaevi'ne konuldular.

İsmail KADIRÎ yoldaşımız İlkokulu doğduğu köy olan Kulic'te ve Şino'da okudu, Orta eğitimini (Ortaokul ve Liseyi) Urmiye'de bitirdi. Ardından İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi'ne kaydoldu. İran'da Şubat 1979 devrimi gerçekleştiğinde O İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi son sınıf öğrencisiydi, mezuniyeti için sadece iki dersi kalmıştı. Fakat O devrimden hemen sonra mezun olmayı beklemeden Doğu Kürdistan'a döndü. Doğu Kürdistan'ın o günkü koşullarında teorik olarak gelişkin, ideolojik olarak yetkin bir kadroydu. Bilimsel sosyalizmi benimseyen radikal bir devrimci, aydın bir yurtseverdi.

İsmail KADIRÎ 21 Nisan 1979 tarihinde Doğu Kürdistan'da NEGADE'de şehit oldu.

Şubat 1979 Devrimi ardından Negade'de Azeriler ile Kürtler arasında bazı nahoş olaylar meydana gelmişti, yer yer silahlı çatışmalar başlamıştı. İsmail yoldaş olayları yatıştırmak ve iki kesim arasında barış ortamı yaratmak için Dr. Kemâl ile birlikte Urmiye'den Negade'ye gitmişlerdi. Negade şehir merkezi Azerilerin elinde bulunuyordu. İsmail Kadirî ve Dr. Kemâl burada Azeri iler gelenleriyle görüşmüş ve taraflar arasında anlaşma ortamını yaratmışlardı. Görüşmelerden sonra Negade'den Urmiye'ye dönerlerken bindikleri Jeep yolda Azeri milisleri tarafından otomatik silahlarla tarandı. İsmail yoldaş ve Dr. Kemâl silahlarıyla (tabancalarıyla) karşılık vermişlerdi. Ancak her ikisi de yaralandılar ve Negade'de hastahaneye kaldırıldılar. Yaraları ağır değildi, ölecek durumda değillerdi. Tedavileri yapılmadı, hastahane personeli de Azerilerden oluşuyordu. İsmail yoldaş burada kan kaybından öldü. Cenazesi, İKDP tarafından Maha-

bat'a götürülerek orada Şehitler Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Ismail KADIRÎ hayatını Kürt davasına adanmış bir devrimciydi. Son yıllarda mahkumdu ve İran'a gidemiyordu. SAVAK tarafından aranan ve izlenen bir yurtseverdi. Ailesine yapılan baskı, tehdit ve zulüm Onu yıldırmadı; İran'la ve Doğu Kürdistan'la hiç bir zaman ilişkilerini kesmedi. Bir kaç kez gizlice Doğu Kürdistan'a geçti, ancak orada barınabilme olanağı yoktu. O; Doğu, Güney ve Kuzey Kürdistan yurtsever hareketleri arasında diyalog ve dayanışmanın sağlanmasında önemli bir rol oynuyordu. 26 Mayıs 1976'da Güney Kürdistan'da I-KDP/GK'nin yeniden silahlı hareketi başlatılmasında emeği geçti. I-KDP/GK'nin "*Yeni Stratejisi*"nin Türkçe'ye çevrilmesinde ve Türkiye'de yayınlanmasında katkıları oldu.

Ismail KADIRÎ Türkiye'de bulunduğu yıllarda hareketimiz T-KDP/KUK'un bir elemanı olarak çalıştı. İstanbul'da okurken SAVAK ve MIT tarafından izlenmesine rağmen devrimci eylemlerde daima yer aldı. Illegal çalışmayı bilen, siyasi polise karşı deney ve tecrübesi olan bir devrimciydi. Kürdistan'ın dört parçasından yurtsever hareketleri iyi tanıyordu. Bu konuda teorik bilgisi yanında, iyi bir deney ve tecrübe birikimine sahipti.

Ismail KADIRÎ, Avrupa'daki Kürt siyasi ve demokratik örgütlerini de iyi tanıyordu, onlarla sıkı ilişkiler içindeydi. Avrupa'da PALE'nin (Rexistina Soran û Welatparêzên Kurdistan-Kürdistan Devrimci Yurtseverler Örgütü) oluşmasında ve hareketimizle ilişkiye geçmesinde Onun değerli çabaları oldu. Kürdistan'daki Kürt politik örgütleri ile Avrupa'daki Kürt demokratik kuruluşları arasında bir nevi köprü rolünü oynuyordu.

Ismail KADIRÎ teorik bilgisi, deney ve tecrübesiyle Kürdistan için, özellikle Doğu Kürdistan için umut vadeden seçkin bir yurtsever kadro'du. Onun erken ölümü Doğu Kürdistan ulusal hareketi ve örgütümüz için yeri doldurulamaz bir kayıptı. Ama her şeyin bir değeri olduğu gibi bir de bedeli vardır. Fakat "**ÖZGÜRLÜK VE BAĞIMSIZLIKTAN DAHA DEĞERLİ BİR ŞEY OLAMAZ!..**" Çünkü, "**ÖZGÜRLÜK VE BAĞIMSIZLIK AĞACI ŞEHİTLERİN KANIYLA BESLENİR!..**" Özgür ve bağımsız olmak isteyen uluslar ve halklar bu bedeli ödemek zorundadır.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

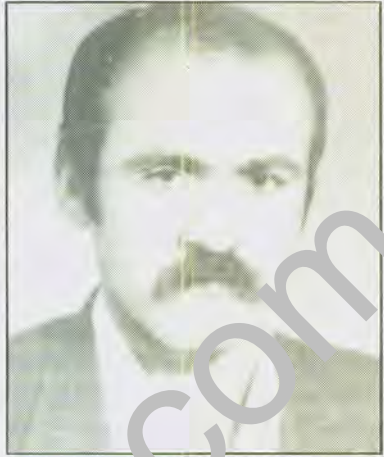
Nav: Abdulvahap

Paşnav: Akman

7.Büyünê: 1955

C.büyünê: Mişavilê/Nisêbîn

7.şehîdbünê: 19. 11. 1979

ABDULVAHAP AKMAN

Abdulvahap AKMAN yoldaş 1955'de yoksul bir köylü ailesinin çocuğu olarak Nusaybin'e bağlı Mişavilê köyünde doğdu. Çocuk yaşta babasını kaybetti, çocukluğu yokluk ve yoksulluk içinde geçti. Ailesi Nusaybin'e yerleşti ve çocukluğu burada geçti. Hayata karşı direngenliği ve siyasal mücadeledeki kararlılığı sınıfsal kökeninden ve zorlu yaşam koşulları içinde pişen olgun kişiliğinde ortaya çıkıyordu.

Abdulvahap AKMAN yoldaşın devrimci hareket ile olan ilişkileri 1971 döneminde başladı. TKDP'ye 1975-1976'da katıldı. Bir dönem TKDP/GK saflarında peşmergelik yaptı. İdeolojik ve teorik olarak gelişmeye açık, siyasal olarak olgun bir kadroydu. Fakat esas olarak millitan bir ruh ve eylemci bir kişiliğe sahipti. Kendi biriminde askeri sanat ve taktiklerde yoldaşları arasında önde gelen kadrolardan biriydi. Nusaybin'de örgütün Askeri Birimi içinde yer alıyordu.

Abdulvahap AKMAN yoldaş alçak gönüllü bir insandı. Kitlelerle kolay kaynaşabiliyordu. Emekçi bir ailenin çocuğu olarak

işçi-köylü ve yoksul kesimler için sorunlarını iyi biliyordu. Kendisi de aslında okumuş bir emekçiydi. Yazları genellikle metropol kentlere (özellikle Konya'ya) çalışmaya giderdi. Yazları çalışıyor, kışın okuyordu. Okulu da bu şekilde bitirdi. Metropol kentlerde okurken Türk Solu'ndan da etkilenerken teorik bilgilerini geliştirme olanağı bulmuştu. Ulusal bilinci kadar sınıfsal bilinci de gelişmiş, emeğin kurtuluşuna inanan bir devrimciydi. Yörede toprak ağalarının tarlalarında çalışan mevsimlik işçiler arasında çalışması vardı. O, KUK'un 1979 yılında Nusaybin 'de yönlendirdiği 7 bin tarım işçisinin 3 gün süren direnişinde aktif görev üstlenen kadrolardan biriydi. O, burjuva-feodal çizgiye şiddetle karşıydı, hareketin anti-feodal çizgisinin netleştirilmesi ve feodal-gerici çevrelere karşı programlı bir mücadelede yarıyordu. Abdulvahap AKMAN yoldaş cesur, yiğit, soğuk kanlı, duygulan ve ihtilalci bir insandı. Bu tavrından dolayı Abdulvahap Akman yoldaş bölgedeki gerici, feodal, işbirlikçi çevrelerin boy hedefi haline gelmişti. Abdulvahap Akman yoldaş 19.11.1979 günü Nusaybin 'de arkadan vurularak katledildi. Onun şehit düşmesiyle Kürt halkı yiğit bir evlâdını, KUK örgütü değerli bir kadrosunu kaybetti. KUK yayınladığı bir bildiride şöyle diyordu:

"Ne var ki, biz, Abdulvahap yoldaşımızın katledilmesini ne ilk ve ne de son olay olarak değerlendirmiyoruz. Biz, sömürgeciliğe karşı mücadelede kavıptır. Onun olacağını bilerek yola çıktık. Fakat hiç bir zaman hareketimiz ve Kürt ulusal meselesi böyle iğrenç oyunlarla ve kiliamlarla yok edilemeyecektir. Tarihin çarkını geriye döndürme mümkün olsaydı hayatın yok olması gerekirdi"

Abdulvahap Akman yoldaşın cenazesi binlerce insanın katıldığı görkemli bir törenle toprağa verildi. Nusaybin ve çevresinde halk Onun cenaze töreni için: *"Nusaybin'de Tufan Koptu"* diyordu. Onun şehit düşmesi ardından bölgede feodal ve işbirlikçi hain çevrelere ve özelde MALA HAMO'ya karşı sert bir mücadele başladı.

Abdulvahap Akman yoldaş son sözleri olarak yoldaşlarına şöyle demişti: *"Ben ölüyorum, ama geride daha binlerce Vahap vardır. Moraliniz asla bozulmasın. Bu mücadele bensiz de devam edecektir. Kürdistan bir gün mutlaka özgür ve bağımsız olacaktır!.."*

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Ramazan

Paşnav: Rentol

7.Büyünê:

C.büyünê: Cizirê

7. şehidbünê: 6. 04. 1979

RAMAZAN RENTOL

Ramazan RENTOL ailenin Cizrelidir. Ailesi Diyarbakır'da oturuyordu. Öğrenimini Diyarbakır'da yaptı, şehit olduğu zaman Diyarbakır Sınır Okulu'nda okuyordu. Yurtsever-devrimci düşüncelerle ortaokul yıllarında tanıştı. 1978'de KUK örgütü içinde yerini aldı. Bu tarihten sonra daha bilinçli, daha aktif ve daha özverili bir mücadeleye atıldı. *Diyarbakır Devrimci Gençlik Kültür Derneği* (DDGKD) üyesi oldu ve bu derneğin faaliyetlerine katıldı. Gençlik içinde sevilen aktif bir devrimciydi. Cesur ve millitan ruhlu. Ağır başlı, disiplinli, sorumluluk bilinci yüksek bir arkadaştı.

Ramazan yoldaş Diyarbakır'da 6 Nisan 1980 günü bir olay sırasında Dağkapı semtinde bir asker tarafından arkadan taranarak şehit edildi. Şehit olduğu zaman evli ve bir kız çocuğu babasıydı.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Zeynel
Paşnav: Tanış
7. Büyünê: 1962
C. büyüne: Bilika/ Silopî
7. şehidbünê: Sibat 1980

ZEYNEL TANIŞ

Zeynel TANIŞ yoldaş 1962'de Silopî'ye bağlı BILIKA köyünde doğdu. Yoksul bir köylü ailesinin çocuğuydu. Kürdistan'da sayısız köylü çocuğu gibi okuma olanağı bulamadı. Ailesi hayvancılıkla geçiniyordu. Yörede adanmış olduğu üzere Zeynel erken yaşta, 15 yaşına geldiğinde, evlendi. Evlendiği zaman üç çocuk babasıydı.

Zeynel TANIŞ, bölgenin Güney Kürdistan yurtsever hareketiyle olan yakın ilişkisi vehatta bu hareketin cephe gerisi olma konumundan dolayı, erken yaşta Güney Kürdistan hareketinin etkisiyle ulusal bilincini kazandı. 1970 ortalarından itibaren KUK'un bölgedeki faaliyetleri, bilhassa ulusal kesimdeki çalışmaları, Onu da etkiledi. KUK içinde yerini aldıktan sonra mücadeleye daha kararlı bir şekilde sarıldı. Enerjik, gözü pek ve atılgan bir yurtseverdi. Kişiliği ve çalışmalarıyla bölgede halk arasında, bilhassa yöredeki yoksul köylüler arasında sevilen bir yurtseverdi.

Zeynel TANIŞ, Şubat 1980'de görevli olarak gittiği Güney Kürdistan'dan dönerken yolda karanlık bazı güçlerin kurduğu pusuda şehit edildi.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Mehmet

Paşnav: Akagündüz

7.Büyünê:

C.büyünê: Suruç

7..şehidbünê: 1. 03. 1980

MEHMET AKAGÜNDÜZ

Mehmet AKAGÜNDÜZ 60 yaşlarında KUK taraftarı ve dostu yurtsever bir insandı. Aslen Urfa'nın Suruç kazasındandı. İki oğlu TIS yönetiminde görevli olup sendikaların aktif elemanlarıydı. Bunlardan biri TIS I. Bölge Temsilcisiydi. (Diyarbakır, Mardin, Urfa) Mehmet AKAGÜNDÜZ'ün kendisi esnaftı ve Kahvehane çalıştırıyordu.

TIS, 1970'da KUK'u ağırlığını koyduğu sendikalardan biriydi. PKK, KUK'un diğer taraftar ve sempatanlarını korkutmak, yıldırma ve boyun eğdirmek için tehdit ve saldırılarını öldürme düzeyine vardırmıştı. Bu amaçla PKK'lılar kendisi KUK taraftarı ve dostu yurtsever bir insan olan ve iki oğlu TIS'de görevli bulunan Mehmet amca'yı 1 Mart 1980 günü sabahleyin evinden sahibi bulunduğu Kahvehanesine giden Ceylanpınar çarşısında otomotik silahlarla tarayarak katlettiler. Mehmet AKAGÜNDÜZ, PKK-KUK çatışmaları olarak bilinen bu olaylarda öldürülen ilk KUK yanlısı yurtsever insandır. Kendisini katledenlerin babası yaşında olan bu yurtsever adamı öldürmekle PKK'lılar KUK taraftarlarını şiddet kullanarak korkutmak ve yıldırma istiyorlardı. PKK'lıların bu saldırılarla amaçladıkları hedeflerden biri de TIS'i ele geçirmektir.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Enver
Paşnav: Koç
7.Büyünê: 1952
C.büyünê: Ardûrêk/ Palo
7..şehîdbânê: 18. 03. 1980

ENVER KOÇ

Enver KOÇ 15.02.1952'de Palo'nun Gökdere (Ardurêk) nahiyesinde doğdu. Az toplu ve bir ailenin çocuğuydu. Çocuk yaşta babasını kaybetti, kardeşleriyle birlikte öksüz büyüdü. Hayatın acı gerçeklerini öksüz ve yoksulluk içinde geçen çocukluk yıllarının acıları içinde tanımaya başladı. Mücadeleci, direngen ve baş eğmez bir kişiliğe sahipti. Ona bir kişiliği kazandıran bir yönüyle Onun çocukluk yıllarında yaşadığı zorlukları.

Enver KOÇ ilkokul'u doğduğu köyde okudu. (1955-1960) Ortaokul'a Karakoçan'da başladı. Ekonomik ve ailevi nedenlerden dolayı sürekli yer değiştirerek, Ortaokulu sırasıyla Karakoçan, Palo, Genç ve Malatya'da okudu. Binbir güçlük içinde 1963-1964 eğitim yılında Ortaokul'u Malatya'da bitirdi. Aynı yıl Malatya'da Lise'ye başladı. An-

çak yine ekonomik güçlüklerden dolayı Lise'ye devam edemedi.

22 Mayıs 1969'da işçi olarak Almanya'ya gitti. 1975 yılı sonlarında Türkiye'ye geri döndü. 1976'da Malatya Tekel Tütün Fabrikası'nda işçi olarak çalışmaya başladı. Bu iş yerinde örgütlü olan DISK'e bağlı (...) Sendikası Yönetim Kurulu'nda görev yaptı, sendikal mücadelede etkin bir rol oynuyordu. Tekel işçileri arasında ve sendikada devrimcilerle sivil faşist güçler arasında kıyasıya bir mücadele vardı. Malatya Tekel Tütün Fabrikası işçileri arasında çok sevilen ve güvenilen bir devrimciydi.

Enver KOÇ Şeyh Sait hareketinin merkezi sayılan bir bölgede dünyaya gelmişti. Şeyh Sait hareketinin bastırılması ardından sömürgeci Kemâlist yönetim bu bölgede büyük bir terör estirmiş, bazı köyleri yakıp yıkmış ve yüzlerce yurtsever katletmişti. O, Kürtlük bilincini daha çocuk yaşta Şeyh Sait hareketi üzerine dinlediği öykülerden aldı. Onun yurtseverlik duygularının kaynaklarından biri de bu öykülerdi. Almanya'da iken devrimci düşüncelerle tanıştı. Ülkeye dönüp Malatya'ya yerleştiğinde bir yandan işçi sınıfı mücadelesinde yerini alırken, diğer yandan Kürt ulusal hareketine katıldı. KUK örgütüyle ilişkileri böyle bir ortamda 1978'de başladı. O, 1979'da KUK içinde örgütlü bir devrimciydi artık.

Enver KOÇ, Malatya'da sendikal kanaldan işçi sınıfı hareketi içinde aktif bir rol oynarken, bir yandan da anti-faşist mücadelede yiğit bir militan olarak yer alıyordu. Cesur, yiğit ve gözüpek bir devrimciydi. Malatya, Kürdistan'da anti-faşist mücadelenin yoğunlaştığı alanlardan biriydi. Yiğit ve mücadeleci kişiliğinden dolayı faşist çevrelerin bir hedefi haline gelmişti. 18.03.1980 günü işten eve dönerken akşam karanlığında yolu üzerine kurulan kahpece bir pusuda MHP ve Ülkü Ocakları'na bağlı faşist çetelerin silahlı saldırısına uğradı. Kaldırıldığı Malatya Devlet Hastahanesi'nde şehit oldu. Enver KOÇ şehit olduğu zaman evliydi.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Kerim
Paşnav: Hemidanoğlu
7. Bûyînê: 1961
C. bûyînê: Gurzano
7. şehîdbûnê: 1980. 03. 1980

KERİM HAMİDANOĞLU

Kerim HAMİDANOĞLU 18 Ocak 1961'de Siverek'in Gurzano köyünde doğdu. Orta halli bir ailenin çocuğuydu. İlk ve Ortaokul'u Siverek'te okudu. Mahalli bazı nedenlerden dolayı ailesi geçici olarak Diyarbakır'a yerleşti. O, Lise öğrenimine Diyarbakır'da devam ediyordu. Şehit olduğu zaman Lise II. sınıf öğrencisiydi.

Kerim, yedi yaş Siverek'te Ortaokul sıralarında devrimci hareketle tanıştı. Hareketimiz KUK ile ilişkileri 1978'de Diyarbakır'da başladı. Kısa bir zamanda örgüt içinde aktif bir millitan olarak yer aldı. Öğrenci gençlik içinde sevilen, güven duyulan bir devrimciydi. Cesur ve millitan ruhuydu. Gençlik hareketi ve gençliğin örgütlendirilmesi mücadelesinde saygın bir yeri vardı. O günkü koşullarda öğrenci gençlik içinde KUK'un ideolojik ve teorik görüşlerinin savunuculuğunu yapabilen unsurlardan biriydi.

Kerim yoldaş 23 Mart 1980 günü Diyarbakır in Bağlar semtinde evinin önünde kimliği belirsiz bazı “karanlık güçler” tarafından şehit edildi. Onun katledilmesi olayı hala aydınlığa kavuşmuş değildir. Şehit olduğu zaman bir kaç aylık evliydi ve ölümünden sonra doğan oğluna ŞİYAR adı verildi.

Kerim arkadaşın öldürülmesi olayı bir gün mutlaka aydınlığa kavuşturulacaktır. Onu katleden “karanlık güçler” mutlaka açığa çıkarılacaktır. Hiç bir yurtseverin kanı boşuna akmamıştır. Halkımız yurtsever yiğit evlâtlarını asla unutmamış ve unutmuyacaktır.

RIZGARÎWANÊN NETEWYÎ YÊN KURDÎSTANÊ

Rizgarîwanên Netewî yên Kurdistan
Li hemû derên Kurdistanê şax berda
Li nava karker û gundîyan îlm vedan
Ji bo zordesti ravestîna li îhar

Natirsin, narevin, neme, neşger in
Rizgarîwan in meşûr in
Mêrxas in geras in

Rêberên Marks û Engels û Lenîn
Îlme wan li peş me dike ronî
Dax wazane serxwebûna bi xurtî
Democrasi sosyalizm û yekitî

Dest bidin hev keç û xortên Kurdistan
Têkev rêça serxwebûnê bi bazdan
Bi rêzana îlmê karker û gundîyan
Em xelas bin gel û welat ji bin destan

BIRADER, 1979

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Siddik
Paşnav: Matzar
7.Büyünê: 1960
C.büyünê: Heramiyê/ Dêrik
7.şehîdbûnê: 10. 04. 1980

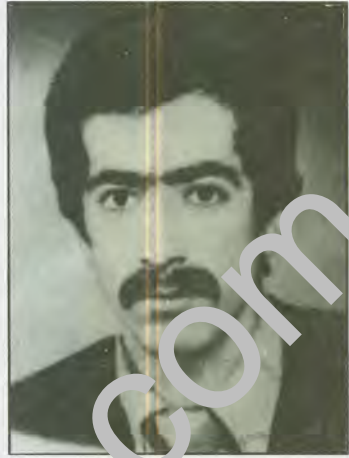
SİDDİK MATZAR

Siddik MATZAR Mardin'in Derik kazası Haramîyê (Haramitepe) köyü 1960'de doğmuştur. Şehit olduğu zaman Kızıltepe'de oturuyordu. 'Çekici' bir ailenin çocuğuydu. KUK ile ilişkileri 1978'de başladı. KUK örgütünün fedakâr bir elemanıydı. Öldürüldüğünde hareketin aktif bir elemanı gibi çalışıyordu.

Siddik MATZAR arkadaş Kızıltepe Lisesi'nde okuyordu. Örgütüne ve arkadaşlarına bağlı bir millitandı. Sorumluluk bilinci yüksek, teorik olarak gelişkin, büyük gelecek vadeden bir devrimciydi. Siddik Matzar bir grup arkadaşıyla Kızıltepe Lisesi'nden eve giderken Tepebaşı semtinde bir grup PKK'lının kurduğu pusuda saldırıya uğradı. Kendisi silahsızdı, arkadaşlarının ısrarlarına rağmen onları terketmedi. Saldırıda arkadan aldığı bir kurşunla başından vuruldu ve 10.4.1980 günü olay yerinde şehit oldu. Siddik yoldaş evli ve bir çocuk babasıydı.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Abdulkadir
Paşnav: Umur
7.Bûyînê: 1956
C.bûyînê: Meşkîna/ Dêrik
7..şehîdbûnê: 14.03.1980

ABDULKADIR UMUR

Abdulkadir UMUR 01.03.1956'da Derik'e bağlı Meşkînan köyünde dünyaya geldi. Orta haneler ailenin çocuğuydu. Babası yurtsever biriydi ve hurdacılık yaparak geçimini sağlıyordu. Abdulkadir'de askerlik dönüşü babasının Kızıltepe'deki hurdacı dükânında çalışmaya başlamıştı.

Abdulkadir yoldaş T-KDP döneminden kalma hareketimizin bölgedeki eski kadrolarından biriydi. 1977-1979 arasında Mahalli Komite'ye bağlı "Milletler Komitesi"nde çalışıyordu. 1977'den itibaren teorik bilgilerini geliştirme yönünde özel bir çaba gösterdi. Teorik ve pratik olarak kendi mantığında yetkin bir üyemizdi. Siyasi ve örgütsel çalışmaları, kitlelerle olan bağları Onu kendi yöresinde kısa zamanda öne çıkarmıştı. Örgütü içinde sevilen, güvenilen, disiplinli ve verilen görevleri başarıyla yerine getiren bir devrimciydi. Örgütün illegal yayın organı "XEBAT-Jibo Rizgarîya Kurdistan" ın bölgede basım ve dağıtım görevini titizlikle yürütüyordu.

Abdulkadir UMUR yoldaş 14.03.1980 günü Kızıltepe'de örgüt ar-

kadaşı M. Selim ASLAN ile birlikte Tepebaşı Mahallesi'nde kendilerine pusu kuran bir grup PKK'nın silahlı saldırısına uğradı. Saldırı da kendisi ve yoldaşı Selim ağır yaralandılar. Bu saldırıda aynı zamanda olay yerinde bulunan 3 ve 8 yaşlarında iki erkek çocuk öldü ve bir kadın da yaralandı. Abdulkadir yoldaş kaldırıldığı Mardin Devlet Hastahanesi'nde 21 gün kaldı. Burada ameliyat oldu. 21. gününde Diyarbakır Numune Hastehanesi'ne kaldırıldı ve burada ikinci bir ameliyata alındı. Ancak ameliyattan çıkamadı. 17.04.1980 günü Diyarbakır Numune Hastahanesi'nde hayata gözlerini yumdu. Ailesi hastahane doktorların kendisine bir şeyler yaptığına inanıyor. Öldüğü zaman Mizgîn adında bir oğlu vardı, ölümünden sonra Leyla adında bir kızı oldu.

Abdulkadir UMUR yoldaşın şehit olması yörede örgütümüz için ağır bir kayıp oldu. Ancak Onun taşıdığı mücadele bayrağı yoldaşları tarafından yere düşürülmedi ve düşürülmeyecektir.

MERXAS HEBÛN HEVALNO!

Mêrxas hebûn
Mêrxas hebûn li eniya şer
canfîda
 giyan-roj
 dil-xurî
Û di gel kilûkêmasiya
Mêrxas hebûn, hevalno
Ne dideliya çêrwa bûendi rojê
Mêrxas hebûn, hevalno
Çavên xwe ne didin jî mirinê
 zir vîlîg
 tspîk
 u dil
 ji yê bilbil
 teniktir
 û bengîtir
Mêrxas hebûn, ber bi rojê hinartî
Mêrxas hebûn, ku niha
Di hêlina dilê me de veşartî.

ROJEN BARNAS

NASNAMEYA ŞEHÎDAN

Nas: Zîwer
Paşnas: Kaya
7.Büyünê: 1960
C.büyünê: Kuçûka/ Nisêbîn
7..şehrbûnê: 16. 04. 1980

ZİVER KAYA

Ziver KAYA 1960 yılında Nusaybin'in Kuçuka (Güneyli) köyünde iyi halli yatacağı bir ailenin çocuğu olarak doğdu. Doğduğu köyden 2 km uzaklıktaki Gündikê Abdurrahman (Esentepe) köyünde ilkokulu başladı. Beş yıl boyunca her gün sabah ve akşam 2 km yürüyüp gelerek ilkokulu bu köyde bitirdi. 1975 yılında Kuçuka (Sitelili) bucağında Ortaokula başladı. Ortaokul yıllarında sosyal bilinci gelişerek T-KDP ile ilişkileri kuruldu. 1978'de Nusaybin 'de Lise'ye başladı. T-KDP'nin 1977'de yapılan 11. Kongresi ardından başlayan ayrışmada ilerici kanattan yana tavır aldı ve KUK saflarında mücadeleye aktif olarak sarıldı. Lise yıllarında kaldığı ev sürekli olarak eğitim çalışmalarının yapıldığı bir okul gibiydi. KUK örgütünün fedakâr, disiplinli ve kararlı bir sempatzanıydı. Devrimci kurallara bağlı, verilen görevi yerine getiren, olgun ve mütevazî bir devrimciydi.

Ziver KAYA'nın öldürüldüğü dönemde PKK ile ROK arasında-
daki olaylar devam ediyordu. Olayların sona erdirilmesi için iki
örgüt arasında ateşkes kararına varılmıştı. Bu kararın ardından
dışarıya çıkan Ziver KAYA yoldaş 16.04.1980 günü sabahleyin
amcası oğlu Şehmus KAYA ile birlikte okula giderken Nusaybin
Belediye Bahçesi'nde kurulan bir pusuda PKK'lı 6 kişinin silahlı
saldırıları sonucu şehit oldu. Onu öldürenler Mala Hamo'nun
köylerine sığındılar.

DAR A GULA NUSEYBÎN

Ji te weşî gula deha
Tu xemgîn bû her payiza
Rengê melûl rengê dayika
Hestir weşî wek xwîna çawa

Gula yekê Derwêş bira
Alî jîyan xwîna dila
Hêvîdarê ji gelî bira
Hûn bîr bînin herî cara

Gula duya Wehap bira
Wî hilgirtî ala mêra
Hesret hîna di poraj pêra
Bi xwîn avda dara gula

Gula sisîya Ziver bira
Ew xemgînê dilê çîya
Çarşem rojê çîya
Serî dan bi çîya

Gula çama Şehmus bira
Evîndarê dilê bira
Li ber çarê çama hîna
Ew roj xeraj gel me hîna

Gula pêncê Cemil keka
Mamosta bû li derheqa
Zana gotin kanê yeka
Lew nehiştin axa û bega

Gula şeşa Nuri bira
Her dem gazî şoreşê
Dilê hîna li her çîra
Xebatkare ji her berê

Gula heftê Ahmed bira
Pir şîrîne li ber çîra
Ji me roj be rojê bira
Welat hîna can û doza

Gula heftê Mehmud bira
Rizgarî dixwest ji bo xorta
Ad bûba jîna gula
Welat hîna can û doza

Gula neha Sadiq bira
Şerme hîna razan çîma
Da em kar bikin yek dest dila
Jînê sazkin wek sorgula

Gula deha Kerîm bira
Xwîn vexwarin namerd axa
Çirmisandin gul bi gula
Wekî kurmê li ser pela

Ger bê weşî gula yazda
Rencber gerî jîna gula
Berzer bibin gulê mehîna
Ji rê dager qet nîna

Rêncber /Nisêybîn

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Şehmus
Paşnav: Kaya
7.Büyünê: 1960
C.büyünê: Kuçûka/ Nisêbîn
7..şehîdbûnê: 16. 04. 1980

ŞEHMUS KAYA

Şehmus KAYA 1960 yılında Gundikê Abdurrahman'da (Esentepe) dünyaya geldi. Ailesinin tek çocuğuydu. İlkokulu 1975'de bu köyde bitirdi. Ailesi Nusaybin'e yerleşti. Babası Almanya'da işçi olarak çalışıyordu. Babası yurtsever aydın bir insandı ve çocuklarının eğitimine önem veriyordu. Şehmus 1975 yılında Nusaybin'de Ortaokul'a başladı. Lise'ye 1978 yılında Nusaybin'de devam etti. Yurtsever-devrimci hareketle Ortaokul sıralarında tanıştı. KUK ile örgütsel bağları Lise yıllarında kuruldu. Genç yaşına rağmen gelecek vadeden bir yutseverdi. Yol-deşların evinde barındırır, ailevi imkânlarını örgütü için seferber ederdi. Dürüst ve fedakâr bir gençti. Örgütüne ve yoldaşlarına bağlı bir devrimciydi.

Şehmus KAYA, amcası oğlu Ziver KAYA ile birlikte 16.04.1980 günü aynı yerde, aynı kişiler tarafından şehit edildi.

NASNAMEYA ŞEHÎDAN

Nav: Mahmut
Paşnar: Zangirtlı
T. Bûyînê: 1957
C. bûyînê: Haramiyê/ Dêrik
T. şehîdbûnê: 18. 06. 1980

MAHMUT ZANGIRTLI

Mahmut ZANGIRTLI 1957'de Mardin'in Derik kazasına bağlı Haramiye (Haramitepe) köyünde doğdu. Bu köyde oturuyordu. "PKK-YJK katlihanası" döneminde Haramiyê'de nöbeteyken uğradığı silahlı bir saldırıda yaralandı ve bir müddet sonra 18 Haziran 1980'de öldü. Evli ve bir kız çocuğu babasıydı.

Ew aşt û zozan, ew mêrg û kanî
Ew xwîna te de, tev dan xuyanî

Ala bi rengê kesk û zer û sor
Bi hinarê te, hildaye jor

TÎRÊJ

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Neytullah

Paşnav: Özgen

7.Büyünê: 1961

C.büyünê: Dêrik

7.şehdabânê: 1980

NEYTULLAH ÖZGEN

1961'de Derik'te doğdu. 1961'de 4 yıllık Van Sağlık Koleji'ne kayıt oldu. Siyasi nedenlerle bir kaç arkadaşı ile birlikte Van Sağlık Koleji'nden Komünist Sağlık Koleji'ne sürgün edilmişti. Şehit olduğu zaman Sağlık Koleji 3. sınıf öğrencisiydi. O yaz tahtilinde bir kaç arkadaşı ile birlikte örgütü tarafından Doğu Kürdistan'a sağlık elemanı olarak gönderilecekti.

Neytullah ÖZGEN, KUK hareketinin aktif bir sempatizanıydı. Okulda arkadaşları arasında sevilen ve güven duyulan bir yurttaydı. Van Sağlık Koleji'nde okurken KUK'un "Okul Komitesi"nde yer alıyordu. Sempatizan konumuna rağmen bir örgüt üyesinin bilinç ve sorumluluğuyla hareket ediyordu. Van Kalesi'nde yapılan siyasi ve eğitimsel toplantılara sürekli olarak katılıyordu. Bu toplantılarda hareketimizin yayınları birlikte okunur ve değerlendirilirdi. Sık sık Van'ın çevre kazalarına örgütün bildiri ve yayınlarını götürüp dağıtıyordu.

Neytullah ÖZGEN 1980 yazında Derik-Mazıdağ yolu üzerinde PKK'lılar tarafından öldürüldü. PKK'lılar, Onu, KUK'çu

olduğu için otobüs yolcuları arasından seçerek aldılar. Otobüs yolcularının yalvarmalarına ve hatta kadınların ayaklarına kapınmalarına rağmen, Onu, yanlarına alarak götürdüler. Derik'e 6-7 km uzaklıkta Aqibê'de öldürüldü. Cesedini ibret olsun diye Derik-Mazıdağı yoluna attılar. Çok vahşi bir şekilde öldürülmüştü. Suçu sadece KUK sempatzanı olmasıydı.

DÊRIK

Dêrika Çayê Mazî
Welatê bav û kal e
Lê sed hewar û gazî
Jê dîr ketim çend sal e
Ez li wê hatim dinê
Wê dergûşê hejandim
Hey wax hey mala min ê
Dijminan jê revandim

Perçake ji buhiştê
Besreka zêrîn welat
Îro dest nagihiştê
Ax û keser ji dil hat
Bax û baxçe bê hijma
Cî bi cî mêrg û zê
Li her derê aştin ar
Ji kaniyê tê zîzî

Kulêbe bûye topa
Dengê berê jê nêvê
Temaşê şahê xortan
Ji min jê wî rî ayê
Ji çiçêkê rengereng
Serê nest newala Govî
Çima îro nake deng
Mîna tebayê kovî

Xwezî vê carê jî min
Serê Xabê bidîta
Bila ruhîstîn canê min
Hingê ji xwe rî bimêta

Dilê min jê têr nebû
Ax! Asraka Bexê
Gelo ew roj heyê
Dîsa bibînim li xê
Guha hêsa nedîou
Ji keçe hustî b' morî
Çavê min nêwê vebû
Dilê min jê re gorî

Mancê û Kanî- Hinar
Sorîna bîrê min in
Îro bibe pirsiyar
Çawahê derdê min in
Reha -Reş û Lata- Sor
Yek sorgul e, yeke mor
Bîn bikim ez dor bi dor
Têr nabim hetanî gor

Du textê Qîza-Qirêl
Hemberî hev dinêrin
Li ser wan xweş qelîsêl
Gurçik û dil çêdibin
Xwedê kerim bikira
Bibama teyreki baz
Li wan cih li li wan dera
Bigerim perwaz, perwaz

Dêrika Çayê Mazî
Welatê bav û kalan
Dîtina te dixwazî
Newzad: ji te ra heyran

QEDRÎCAN

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Murat

Paşnav: Yalçın

7.Büyünê:

C.büyünê: Bamidê/ Mahsertê

7..şehidbünê: 8. 07. 1980

MURAT YALÇIN

Murat YALÇIN yoldaş Ömerya'nın Bamidê köyünde doğdu. Ailesi Ceylanpınar'a yerleşti. İlkokulu Ceylanpınar'da okudu. Ceylanpınar Deyler Üretme Çiftliği'nde (DÜÇ) tarım işçisi olarak çalışıyordu. Çiftlikte tarım işçilerinin bağlı bulunduğu Türkiye Toprak İşçileri Sendikası'nın (TİS) İşyeri Temsilcisi idi. DÜÇ işçileri arasında sevilen ve güven duyulan bir devrimciydi. Çiftlik işçilerinin eğitimi ve örgütlendirilmesi için çalışan sendikamızın aktif elemanlarından biriydi.

Murat YALÇIN yoldaşın KUK ile ilişkileri 1978'de başladı. KUK'un pratik ve aktif bir üyesiydi. Dinamik, dürüst, fedakâr, örgütsel disiplin ve kurallara bağlı bir devrimciydi. Fark gözetmeden tüm yurtseverlere yardım ediyordu. Kürdistan devrimin-

de ulusal kurtuluşu sınıfsal kurtuluştan ayrı düşünmeyen, bilimsel sosyalizme inanan bir devrimciydi.

KUK örgütünün Kürdistan'da işçi sınıfı içinde örgütlenmeye başladığı alanlardan biri de Ceylanpınar DÜÇ idi. PKK, bu durumu ve KUK'un bölgede gelişmesini kendi etkinliği önünde engel olarak görüyor, bu engeli şiddet kullanarak aşmak istiyordu. Bu nedenle PKK 1979'dan başlayarak bölgede KUK elemanlarına karşı tehdit, yıldırma, yaralama ve nihayet öldürme eylemlerine başladı.

PKK, TİS'e karşı sarı bir sendika olan TARIM-İŞ'i öne çıkarmak istiyordu. Bu sendika gerici unsurların yönetiminde olan devletin denetiminde bir sendikaydı. PKK'lılar işçileri TİS'ten kopararak bu sendikaya çekmek istiyorlardı.

Murat YALÇIN yoldaş öldürülmeden önce bir kaç kez PKK'lılar tarafından tehdit edilmişti. Hatta bu yüzden geçici bir süre için Ceylanpınar'dan ayrılmak zorunda kalmıştı. İzmir'deyken PKK'lılar kardeşi adına babasının hasta olduğunu ve acele dönmesi gerektiğini bildiren bir telgraf çektiler. Ceylanpınar'a döndüğü gün evine gelen bir grup PKK'lı tarafından konuşmak amacıyla evinden alınarak götürüldü. Öldürüldükten sonra cesedi Kermirara ile Tavuk Böyleri arasında araziye atılmış olarak yöre köylüleri tarafından bulundu. PKK ile KUK arasında yapılan Ateşkes döneminde, 8 Temmuz 1980'de öldürülen Murat YALÇIN'ın cesedi tanınmayacak durumdaydı. Daha önce Mistefanilik Böyünde kendisine işkence yapılarak öldürülmüştü. Gözlerine naylon yakılarak dökülmüş, bacakları kırılmıştı. Bulduğu yerde gömülen cesedi bir kaç ay sonra yerinden çıkarılarak Ceylanpınar'da toprağa verildi. Murat YALÇIN evli ve iki çocuk babasıydı.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Bekir

Paşnav: Öztürk

7.Büyünê:

C.büyünê: Tiltzêrîn/ Kızıltepe

7..şehîdbünê: Tebax 1980

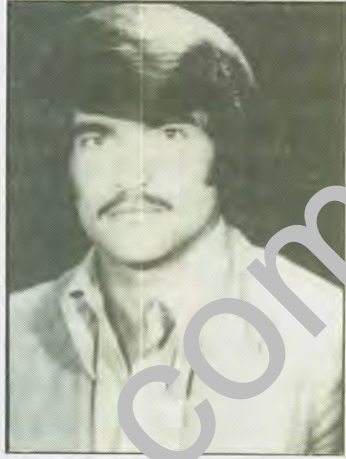
BEKİR ÖZTÜRK

Bekir ÖZTÜRK Kızıltepe'nin Tiltzêrîn köyündendir. Topraksız ve çok yoksul bir yurtsever köylüydü. Yurtsever bir aileden olup hareketimizi dost ve taraftarıydı. Her şeyi ile KUK hareketine bağlıydı ve KUK örgütü için elinden gelen her şeyi yapıyordu. Kendi köyü dahil o yöredeki tüm köyler KUK hareketini destekliyordu.

Bekir ÖZTÜRK, PKK ile KUK arasındaki olaylar sırasında PKK'lılar tarafından öldürüldü. PKK ile KUK arasında yapılan Ateşkes'ten sonra ailesi ile birlikte tarlaya giderken daha önceden mercimek yığınları arasında pusu kuran PKK'lılar tarafından taranarak öldürüldü. Şehit olduğu zaman 44 yaşlarındaydı.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Selim
Paşnav: Pekgöl
7.Büyünê: 1957
C.büyünê: Gorıldı/ Batman
7..şehîdbünê: 24. 07. 1980

SELİM PEKGÖL

Selim PEKGÖL yoldaş 1957 yılında orta halli yurtsever bir köylü ailesinin ilk çocuğu olarak Batman'ın Gorıldı köyünde doğdu. İlkokulu doğduğu köyde bitirdi. Ailesi 1973 yılında Batman'a yerleşti. O tarihe kadar Kuzey Kürdistan'da politik örgüt olarak sadece T-KDP vardı. T-KDP, Batman ve çevresinde önemli bir rolüne sahipti. Selim yoldaş çevresinde etkili olan bu yurtsever örgüte sempati duymaya başladı. 1977'de askere gidinceye kadar T-KDP'de çalıştı. Askerdeyken bazı arkadaşlarıyla 1978'de meydana gelen Maraş katliamını protesto etti. Bu nedenle hakkında soruşturma açıldı ve ağır işkence gördü, gördüğü işkence vücudunda iz bırakmıştı, işkencede burun kemiği kırılmıştı.

Selim yoldaş askerlik dönüşü daha radikal ve daha disiplinli

bir kişilik kazandı. T-KDP/KUK ayrışmasında devrimci kanatta yerini alarak KUK saflarında aktif mücadeleye devam etti. İdeolojik ve teorik konularda kendini yetkinleştirerek siyasi bir kadro haline geldi. Şehırsel alanda yürüttüğü çalışmalardan dolayı deşifre olan Selim yoldaş kırsal alandaki çalışmalara kendini verdi. Bu yörede köylülerin ulusal ve sınıfsal olarak bilinçlendirilmesi ve örgütlendirilmesi çalışmalarında büyük emeği geçti. Silvan yöresinde başlayan pamuk işçilerinin direnişlerinde yer aldı. Batman ve yöresi feodal yapının güçlü ve çelişkili bir bölge olduğu bir bölgeydi. O, yoksul köylülük içinde sevilir ve güven duyulan bir kişilik kazandıkça bölgedeki hain feodal çevrelerle işbirlikçi muhbir takımının da düşmanlığını kazanıyordu. Bu çevreler Onun öldürülmesi için planlar yapıyorlardı. Bölgede tanınmış MIT işbirlikçisi M. Baki Kavak (Kamîl Bek), Onu sürekli olarak izliyordu. Selim yoldaş bu hain ve işbirlikçi feodal çevreler tarafından 24 Temmuz 1980 günü pusula düşürülerek şehit edildi. Onun ölümüyle KUK değerli bir kadrosunu, Kürt halkı yiğit bir evlâdını kaybetti. Şehit Selim PEKGÜL yoldaş evli ve bir çocuk babasıydı.

Selim yoldaş çevresinde aynı zamanda alçak gönüllü ve samimi kişiliğiyle de tanınıyordu. Genç yaşına rağmen yurtsever çevrelerde büyük saygınlığa sahipti. Kürdistan davasında her şeyini vermeye hazır bir devrimciydi. Bölgede Onun gibi dürüst, fedakâr, devreye girmiş, kararlı insan azdı. İşbirlikçi hain çevrelerin kendisini öldürmek için planlar yaptığı söylendiğinde şöyle demişti.

“Bizle, halkımızın kurtuluşu için savaşıyoruz. Bizim davamız halkımızın davasıdır. Halkımızın haklı davasında bizleri öldürmek isteyen satılmış hainler varsa, bunu göğüslemeye her zaman hazırız.”

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Cemil

Paşnav: Onur

7.Büyünê: 1956

C.büyünê: Îloz/ Kercewsê

7...şehîdbânê: 1980

CEMİL ONUR

Cemil ONUR 1956'da Cercüş'ün Îloz köyünde doğdu. Az topraklı yoksul bir köyü ailesinin çocuğuydu. Ekonomik zorluklardan dolayı sık sık çalışmak için metropol kentlere gidiyordu. 1970'li yıllarda İstanbul'da bir gaz ocağı ustasının yanında çalışıyordu. Metropolde iken anti-faşist mücadelede yerini alıyordu.

Cemil yoldaş daha önce de bir kaç yıl ailesiyle birlikte Lübnan'da kalmıştı. Yurtseverlik bilincini burada (Beyrut) almıştı. Beyrut'ta İKDP'ne yakınlık duymuş, onlarla çalışmıştı.

Cemil yoldaş 1978'de Kürdistan'a dönerek Batman'da yerleşti. Batman'da bir tamirci dükânı açarak mesleğini burada sürdürmeye devam etti. Mesleğinde iyi bir usta, çalışkan ve üretken bir insandı. KUK örgütüyle ilişkileri 1978'de başladı. Dürüst ve fedakâr bir sempatzandı. Sadece KUK örgütüne değil, tüm yurt-

severilere maddî ve mânevî olarak yardımda bulunuyordu. O dönemde Kürdistan'ın genelinde olduğu gibi Batman'da da hızlı bir devrimci süreç yaşanıyordu. Belli bir sempatizanlık döneminden sonra Cemil Onur KUK üyeliğine kabul edilmişti.

Cemil Onur Batman'da PKK'liler tarafından öldürülen ilk KUK üyesidir. Bir akşam evine gelen 5-6 kişilik bir grup kendilerini (...)’den gelen KUK elemanları olarak tanıtarak Ona şöyle diyorlar: “Bir grup arkadaşımız/Peşmerge gelmiş. Batman nehri-nin önünde bekliyorlar. ...’den arkadaşlar senin adresini verdiler. Senin gelip onlara yol göstermen gerekiyor.” Cemil a kaçırs gelenlerden şüpheleniyor ve resmi belge istiyor. Ertesi gün dükanına bir çocuk gönderiyorlar. Çocuk “Ocağımız bozulmuş, gel tamir et” diyor. Cemil aletlerini alıp çocuğun peşine on gidiyor. Ertesi günü cesedi Batman'ın alt tarafında vücuduna otomatik silahlarla 30 kurşun sıkılmış olarak kanamızıyona çayyu içinde bulundu. Cenazesi yurtsever bir kitlenin katıldığı bir törenle doğduğu köy olan Îloz'da toprağa verildi. Cemil Onur evli ve dört çocuk babasıydı.

LORIYA ŞEHİDAN

Şan û mîzir ahî bi te dikeve
Welêt de, lî abadîn
Şan û şerîf bi wan dikeve
Êr ko qurbana te bûne
Gelî Şehîdno...Şehêdên welêt
Mêr, mêrxas hon in;
Û yên ko didin ser şopa we
Û mîna we divên bêne kuştin.

Viktor Hugo

(Ji kovara Hewarê, hejmar: 27)

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Şemsettin
Paşnav: Yılmaz
7.Büyünê: 1959
C.büyünê: Simsor/ Bîngol
7...şehîdbûnê: 13. 08.1980

ŞEMSETTİN YILMAZ

Şemsettin YILMAZ 1959'da Bingöl'ün merkez köylerinden SİMSOR'da doğdu. Orta halli bir köylü ailesinin çocuğuydu. İlkokul'u köyünde, ortaokul ve Lise'yi Bingöl'de okudu. T-KDP zamanında devrimci hareketle tanıştı ve 1978'de aktif bir militan olarak KUD hareketinde yerini aldı. Hareketimizin cesur ve aktif bir savaşçısıydı. Çevresinde sevilen, yörede köylü gençlik içinde etkin olan bir yurtseverdi.

Şemsettin Yılmaz'ın doğduğu ve büyüdüğü bölge eskiden beri Kürt ulusal hareketinin gelişkin olduğu, Kürdistan tarihinde önemli yeri olan bir bölgedir. Şeyh Sait hareketinin yaygınlık kazandığı bölgelerden biri de Bingöl ve çevresiydi. Bu bölgede genç nesiller, dedelerinden ve babalarından dinledikleri Şeyh Sait hareketinin öyküleriyle büyüdü. Sömürgeci Kemâlist rejimin Kürt halkına uyguladığı baskı, zulüm ve katliamları, bu hareke-

te katılan yaşıyan tanıklardan dinlenişlerdi. Şeyh Sait hareketiyle ilgili anlatımlar ve Yadin Paşa (YADO) hakkında dinlediği kahramanlık öyküleri Onu daha çocuk yaşta etkilemişti. Hareketimizin İkinci Genel Sekreteri olan Sait ELÇİ’de Bingöllü idi. Şemsettin ve onun gibi genç insanlar kendilerine devredilen mücadele mirasına sahip çıkıyorlardı.

Şemsettin Yılmaz Bingöl şehir merkezindeki anti-sömürgeci ve anti-faşist mücadeleyi izliyor ve kendisi gibi diğer yurtsever köylü gençlerle birlikte bu mücadeleye destek veriyordu. Yiğit birer devrimci ve hareketimizin değerli iki kadrosu olan Cihat ELÇİ ile İdris Ekinci’nin faşist çeteler tarafından katledilmesi Onu derinden etkilemişti.

Şemsettin Yılmaz 1979’da askere alındı. Ankara’da Mamak Muhabere Okulu’nda askerdi. Burada Kürdistan’da gelen askerler arasında yurtsever çalışmalar yapıyordu. Onlara Kürt meselesini anlatıyordu. Geceleri etrafına toplanmış Kürt kökenli erlere bir yandan siyasal meseleleri anlatıyor, diğer yandan sazıyla Kürtçe marşlar ve müzik parçaları çalıp söylüyordu. Bu çalışmalarından dolayı Mamak’ta bir kaç kez faşist unsurların saldırılarına uğramıştı. Komutanın bir faşist biriydi, Şemsettin’i bir kaç sefer sert bir şekilde yaranmış. Arkadaşları, Onun, Bölük Komutanı faşist Yüzbaşı tarafından vurularak intihar süsü verildiğini söylediler. Yine arkadaşları çoktandır öldürülmesinin planlandığını söylediler. Öldürüldüğü gece, nöbete gitmeden önce koğuştta yine sazıyla arkadaşlarına Kürtçe marşlar çalıp söylemişti.

Şemsettin Yılmaz 13 Ağustos 1980’de bir gece nöbeti sırasında kendisine kurulan bir pusuda şehit edildi. Otopsiyi yapan faşist askerî doktorlar olayı “intihar” veya “kaza kurşunu ile ölüm” ve “olayda kasıt yok” biçiminde rapora geçirdiler.

Şemsettin Yılmaz’ın cenazesi yoldaşları ve geniş bir yurtsever kitlenin katıldığı büyük bir törenle (mitingle) kendi köyü olan SİMSOR’da toprağa verildi. Cenazesinin başında Melle Mistefa adında yurtsever bir imam Zazaca yaptığı konuşmayla halkı coşturmuştu.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Cemil

Paşnav: Çakır

7.Büyünê:

C.büyünê: Kelehê/ Nisêbîn

7..şehîdbûnê: 1980

CEMİL ÇAKIR

Cemil ÇAKIR yoldaş az topraklı voksul bir köylü ailesinin ilk çocuğu olarak Nusaybin 'e bağlı MALA HAMO köyünde dünyaya geldi. Küçük bir toprak parçası ile geçen anesi MALA HAMO'nun baskı, zulüm ve sömürsünü ilkle bir de çayan bir aile idi. Cemil ÇAKIR yoldaş İlkokulu doğduğu köyde okudu. Ortaokul ve Lise'yi Nusaybin 'de bitirdi. Ardından iki yıl Mardin Eğitim Enstitüsü'nde okudu ve buradan 1979'da mezun oldu. 1979-1980 eğitim döneminde Hakkari'nin Şemdinli kazasında başlı İran hududundaki bir köyde İlkokul öğretmeni olarak görev yaptı.

Cemil ÇAKIR yoldaş Nusaybin Lisesi'nde okurken T-KDP saflarına katıldı. Çevresinde sevilen, atılgan, cesur ve kararlı bir insandı. Örgütsel görev ve sorumluluktan kaçınmıyordu, özverili ve sorumluluğunu bilen biriydi. Mevsimlik tarım işçilerinin grev ve direniş eylemlerinde aktif yer almıştı.

Cemil ÇAKIR yoldaş 1980 Ağustos'unda Bûnisra (Gurînê) mevkiinde işbirlikçi-hainler çetesi MALA HAMO tarafından şehit edildi. Evi ve dört çocuk babasıydı.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nas: Resûl

Paşnar:

T.Büyünê: 1952

C.büyünê: Herkîzînê/ Erûh

T.şehîdbânê: 1980

RESÛL

Resûl yoldaş 1952'de Sürin Erûh ilçesine bağlı Herkîzînê köyünde doğdu. Yoksul bir köylü ailesinin en büyük çocuğuydu. Çocuk yaşta babasını kaybetti, yetim büyüdü. Erken yaşlarda ailesinin geçimini yüklenmek zorunda kalmıştı. İlkokulu ancak okuyabildi. Geceleri de köyde tarım işleriyle uğraşıyordu, bazen de Adana'ya geçici olarak çalışmaya giderdi. Adana'da bulunduğu sıralarda KUK'un yöredeki çalışmalarına aktif olarak katılıyordu.

Resûl yoldaş 1976'da T-KDP'ye katıldı ve daha sonra KUK içinde çalışmalarına devam etti. Çok iyi bir askeri elemandı; hareketli, güçlü ve atletik bir yapısı vardı. Fedakâr, cesur ve çalışkan bir yurtseverdi. Resûl yoldaş onbeş (15) kişilik bir Pêşmerge grubunun başındaydı ve Derik yöresinde bulunuyordu. O zaman hareketimiz Siverek olaylarına müdahale etmek için hazırlıklar yapıyordu. Resûl yoldaş ve komutasındaki Pêşmerge grubu bu amaçla geçici olarak Derik ve çevresinde dolaşıyordu. Bu

sıralarda PKK'le KUK arasında ateşkes sağlanmıştı. Derik'e yakın XAB bölgesinde barındıkları bir sırada Resül ve arkadaşları tesadüfen PKK'li bir grupla karşılaştılar. PKK'lilerin açtığı ateşle çıkan çatışmada Resül arkadaş bacağından yaralandı. Müdahale etme olanağı bulunmadığından kan kaybından öldü. 1980'nin Ramazan ayında şehit oldu. Resül yoldaş bekârdı.

O zaman kimliği açıklanmadığından resmi makamlarca ve halk arasında "Güney Kürdistan'dan gelen bir Peşmerge..." olarak bilindi. Bu nedenle Onun şehit olma olayı bölgede halk arasında: "Bir Pêşmerge öldürüldü!.." şeklinde yayıldı. Cenazesini morgda gören yüksek rütbeli bir Türk subayı: "Bu işsiz ya bir gerilladır, ya da bir sporcudur." demişti. Cenazesi ölümlü tarafından düzenlenen ve büyük bir halk kitlesinin katıldığı görkemli bir mitingle toprağa verildi. Taziyesinde annesi: "Benim oğlum Kürdistan davasında şehit olmuştur. Onunla yolda şehit düşen diğer arkadaşlarından farkı yoktur" demişti.

HER KURDİM

Bi derodero bim, li mala xwe bim,
 Li axa ereb bim, li Îranê bim,
 Kinc li kiri bim, rût û tîrî bim,
 Koşka min deh qatî li wêra mal bim,
 Aza û rişga bim, şadman û xwendan,
 Yanî acîrî mil, li goşê zindan,
 Saqî bim, cahil bim, guh lê giran,
 Yanî zar û nizar li nexweşxanan,
 Rûnêma ser te: tê xûnkari,
 Yarî holê me oegerim bi hejarî
 Kurdîmî li rêya kurd û Kurdistan,
 Serê bê didim ser destan,
 Bi kurdî dijîm, bi kurdî dimirim,
 Bi kurdî didim bersiva qebra min,
 Bi kurdî dîsan zendî dibim,
 Li vê dinê bi kurdî hel diçim.

HEJAR (Ji dîwana "Bo Kurdistan")

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Ahmet
Paşnav: Çakır
7.Büyünê: 1962
C.büyünê: Çağlar
7..şehîdbûnê: 30. 09. 1980

AHMET ÇAKIR

Ahmet ÇAKIR 1962'de Nusaybin 'in Çağlar köyünde doğdu. İlkokulu burada okudu. Ortaokula Nusaybin 'de başladı. Babası ilkököl öğretmeni idi. Ahmet yoldaş çok yoksuldu ve hayatını bir emekçi olarak sürdürüyordu. Buna rağmen örgütüne elinden geldiğince ekonomik olarak da yardımda bulunuyordu. Mevsimlik işçi olarak yazın Konya ve Antalya'ya gidiyordu. Metropolitan kentlere çalışmaya gittiğinde işçi hareketinin içinde yer alıyordu. O, buralarda kaldığı sürece anti-faşist mücadelenin de içinde yer almıştı. Disiplinli ve sorumluluk bilinci yüksek bir yurtseverdi. Bazen Nusaybin 'de yapılan eğitim çalışmalarına katılabilmek için kilometrelerce yolu yürüyerek geliyordu.

Ahmet ÇAKIR yoldaş KUK'un bölgedeki Köyler Komitesi üyesiydi. Örgütleyici, fedakâr ve dürüst bir yurtseverdi. Zorluk-

lara dayanana, güçlü ve ihtilalci bir yapıya sahipti. Aynı zamanda yapıcı, üretken, disiplinli, yaptıklarıyla övünmeyen, mütevazı bir insandı.

Ahmet Çakır, devrimci hareketle 1975'lerde tanıştı ve ardından KUK örgütü içinde yerini alarak devrimci mücadelesini bu örgüt içinde sürdürdü. Bölgede işbirlikçi-feodal ve hain unsurlara karşı verilen mücadelede aktif olarak yer aldı. Çevrede ve arkadaşları arasında sevilen ve güven duyulan dinamik bir unsurdur. Siyasi olarak gelişmeye açık, kendini geliştiren, askeri alanda yetkin ve cesur bir millitandı.

30 Eylül 1980 günü Ahmet Çakır ile Nurettin Kurt bir kaç yoldaşıyla birlikte MALA HAMO çetelerinin yol göstericiliği ve fiili katılımıyla Çağlar Köyü yakınlarındaki bir çay bahçesinde Çağçağ Jandarma Karakolu Komando Birliği tarafından vurulmuş ve öldürüldü. Çıkan çatışmada Ahmet Çakır ve silah arkadaşı Nurettin Kurt burada şehit düştü.

DEZGIRTIYA XORTAN

*Nalînek tê gubê min, lê nadin û nihan e
Agir berda dilê min, wê bêt u dixan e
Barek da ser milê min, lê barekî giran e
Dane ser hev ku ê min, hemî derd û bela ne.*

*Dengê kêşî dînî, nalenala welat e
Dikî gawî, dikî lî rabin çaxa xebat e
Kurd û zar û Celalî, tev de çêkin civat e
Kis xwe meden vî alî, îro roja felat e.*

*Xortan kurdan şiyar bûn, gub nadin van namerdan
Bav û kalê me rabûn, hemû mirin jî derdan
Derdên li wan giran bûn, îro li me çi ser dan
Ne wek bav û bira bin, yara xwe jî dest xwe berdan.*

CIGERXWÎN

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Nurettin
Paşnav: Kurt
7.Büyünê: 1962
C.büyünê: Grewşê
7..şehîdbünê: 30. 09. 1980

NURETTİN KURT

Nurettin KURT, 10 Ocak 1962'de Nusaybin 'in Grewşê köyünde doğdu. Yoksul bir köylü ailesinin çocuğuydu. Yedi yaşından itibaren Kızıltepe 'de Öğretim Yatılı Bölge Okulu'nda okumaya başladı. Ortaokul'u da burada bitirdi.

Nurettin KURT, devrimci düşüncelerle Yatılı Bölge Okulu'nda okurken tanıştı. Türk devleti bu okulları Kürt çocuklarını asimile etmek için onları milli köklerinden kopararak Türkleştirmek amacıyla açmıştı. Bu okulların %90'nın Kürdistan'da olmasının nedeni budur. Nurettin bu asimilasyon ve inkâr çemberini kıran sayılı Kürt evlâtlarından biriydi. Burada kendilerine verilen Türkçü-Kemâlist eğitime karşı, O, Kürt ulusal düşüncesiyle kendini donatan biri olarak, bu politikaya karşı mücadeleye atıldı. KUK örgütüyle ilişkileri 1978'de başladı. Yoksul Kürt köylülüğünün direngen ve ihtilalci ruhuyla yetişen, fedakâr ve kararlı

bir millitandı.

Nurettin KURT bir yıl öğrenimine ara verdikten sonra 1979 yılında Nusaybin 'de Lise'ye başladı. 1978'de KUK'la ilişkileri gelişti. Örgütümüzün aktif bir sempatizanıydı. Lise'de okurken KUK'un faaliyetlerine aktif olarak katıldı. Kışın okul okuyor, yazın ailesine yardım ediyordu.

Nurettin KURT 30 Eylül 1980'de yoldaşı ve silah arkadaşı Ahmet ÇAKIR ile birlikte aynı yerde ve aynı biçimde şehit oldu. Şehit olduğu zaman bir çocuk babasıydı. Ölümünden sonra çocuğuna Onun adı (Nurettin) verildi.

Bira,

B'ewni tira!

Teyr û tebur

gend û gemar,

karm û kêz

û linc û lêz zî bi name ya.

Labrê ez...

bê name ya ez.

Hergû teba, hergû kar bî name wo, ez bê name.

Vila bîy namey

Vîtnam û Kambojya û Kevola...rê

Mi rê nêvajîyey.

Ez kewta erê

Pawitoxê dinya, şima milîtanê erjaye,

xo vîrî lîyanê û şarî vîrî fînê!

Gidîno, berdî nê dinya!

xo vîrî mekerê, şima, bênaman rê

gêrî naman peyda bikerê!...

Namey mi pey hesê

vengê xo bikerê berz û gûşdarî bikerê bê tewî bê lerz.

Gelê Kurdistanî

û qorê karkeran

ez a ez..."

Malmîsanîj

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nas: Ahmet
Paşnas: Nas
7.Büyünö: 1952
C.büyünö: Erüh
7..şehîdbânö: İlon 1980

AHMET NAS

Ahmet NAS yoldaşımız 1952'de Erüh merkezinde doğdu. Babası eski Erüh müfettişiydi. Ahmet yoldaşın çocukluğu ve gençliği Erüh'ta geçti. İlk ve Ortaokul'u Erüh'ta okudu. Ardından Ankara İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisi'ni bitirdi. Şehit olduğu tarihte Uludere'de Mal Müdürü idi. Yörede halkın, bilhassa köylülerin resmi ve bürokratik işlerinde sürekli olarak onlara yardımcı oluyordu. Halkın içinde sevilen, inanılan bir yurtseverdi.

Ahmet Nas 12 Eylül 1980 askeri-faşist cuntasının iktidara el koymasından üç gün sonra yakalandı ve Uludere'ye bağlı "SE-GIRKA" askeri taburuna götürüldü. Burası yurtseverlere ağır işkencenin yapıldığı bir "Toplama ve İşkence" merkeziydi. Uludere'de (Segîrka'da) çok ağır işkence gördü. Oradan da Şırnak'a nakledildi. Burada da bir kaç gün süren ağır işkencelerden sonra

yoldaşı Yahya BALIK ile birlikte Şırnak Alayı'ndan Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı'na götürülürken yolda askeri cemsenin devrilmesi sonucu ağır yaralandı. Yanında bulunan yoldaşı Yahya Balık ise olay yerinde şehit oldu. Her ikisinin de elleri arkadan bağlı ve ayakları zincirliydi. Ahmet NAS yoldaş ağır yaralı olarak Diyarbakır Askeri Hastahanesi'ne kaldırıldı. Bir süre Diyarbakır Askeri Hastahanesi'nde yattı. Akrobalarının yoğun çabası sonucu Ankara'da bir askeri hastahane'ye kaldırıldı. Durumu iyi olmasına rağmen Ankara'da öldü. Cenazesi Kürdistan'a getirilerek Eruh'ta toprağa verildi.

Ahmet Nas ve Yahya Balık yoldaşlarımızın öldürülmesi olayı kaza süsü verilmiş bir komploydu. Bu komployu yutmayan bir asteğmenin ağabeyi örgütümüze haber vererek açığa çıkarmıştı. Cemsenin yavaşlayarak uçuruma yuvarlandığı sırada şoför ve diğer askerler kendilerini dışarı atmışlardı. Eller kelepçeli ve cemseye bağlanmış, ayakları zincirli iki yoldaşımız cemse ile birlikte uçuruma yuvarlanmışlardı.

*“Savaş çağrımız kulakların kulağa yayılacaksa
ve silahlarımız elden ele geçecekse
ve başkaları mükir di tükük tarakalarıyla
ve yeni savaş ve sefa naralarıyla ölümlerimize
ağıt yakacaksa
Ölüm her eden gelirse gelsin, hoş geldi sefa geldi.”*

Che Quevara

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nao: Yahya

Paşao: Balık

T.Büyünê:

C.büyünê: Şirnak

T...şehîdbünê: İlon 1980

YAHYA BALIK

Yahya BALIK yoldaşımız Şirnak'ta doğdu. T-KDP döneminden kalma ögütmenimizin eski ve faal bir kadrosuydu. Şehit olduğu tarihte Uludere Mahalli Komite sorumlusuydu. Uludere'de Öğretim Müdürü olarak görev yapıyordu. 12 Eylül askeri-faşist darbesinin ilk gününde yakalandı. Yakalandıktan bir kaç gün sonra yoldaşı Ahmet NAS ile birlikte Uludere'den alınıp "SEGIRKA"ya (Sömürgecilerin oluşturdığı bir toplama kampı) götürüldü. Burada çok ağır işkence gördü. Ahmet NAS ile birlikte bir cemseyle Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı'na götürülürken yolda kaza süsü verilen bir komployla öldürüldü. Yahya BALIK olay yerinde şehit oldu. O, 12 Eylül askeri-faşist güçleri tarafından şehit edilen ilk KUK üyesidir.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

Nav: Abdurrahman

Paşnav: Aktimur

7.Büyünê: 1959

C.büyünê: Şermix

7..şehîdbânê: Îlon 1980

ABDURRAHMAN AKTİMUR

1959 Mazıdağı'nda doğdu. Sekiz çocuklu yoksul bir yurtsever ailenin çocuğuydu. İlk ve Ortaokul'u Mazıdağı'nda okudu. 1978'de KUK ile ilişkileri başladı. Dürüst, fedakâr ve kararlı bir sempatiydi. Çevresinde sevilen ve sayılan bir yurtseverdi. Mazıdağı Derinci Gençler Kültür Derneği'ne (MDGK-DER) üye idi ve bu dernekte verilen seminerlere sürekli olarak katılıyordu. 12 Eylül 1980 askeri-faşist darbesinden kısa bir süre sonra Mazıdağı'nda çevresinde yapılan operasyonlarda yakalandı. Mardin 22. Seyyar Jandarma Tugayı'nda Kasım 1980'de işkencede öldürüldü. Cenazesinin teslim edildiğine dair zorla ailesine bir belge imzalatıldı. Ancak cesedi teslim edilmedi. Cenazesi kayboldu ve hala ne olduğu bilinmiyor.

NASNAMEYA ŞEHİDAN

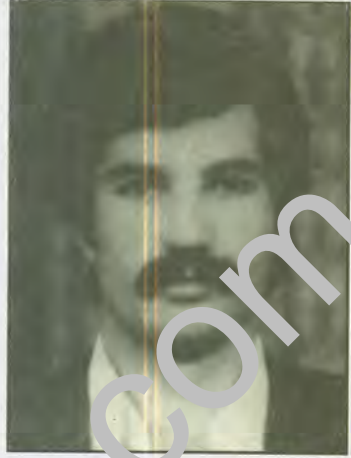
Nav: Abdurrahman

Paşnav: Aslan

7.Büyünê: 1957

C.büyünê: Kelehê/ Nisêbîn

7..şehîdbûnê: 25. 01. 1981

ABDURRAHMAN ASLAN

Abdurrahman ASLAN, doğduğumuz orta halli bir ailenin çocuğu olarak 1957'de Nusaybin'in KALECİK (Kalehê) köyünde dünyaya geldi. İlkokulu bu köyde okudu. Ortaokula Nusaybin'de başladı. Amcasının emellerinden dolayı öğrenimini yarıda kesmek zorunda kaldı.

Amcası yörede ağalık davası güden zengin bir köylüydü. Amcasının o dönemde MALA HAMO ile de ilişkileri vardı. Kendisini de aslında Mala Hamo ailesiyle akrabalığı vardı. Aile bağlarını bir kenara atarak devrimci bir tavırla amcasının davranışlarına karşı çıktı. Amcasına karşı yörede köylülerin çıkarlarını savunuyordu. Bir yandan bir emekçi olarak tarım işleriyle geçimini sağlarken diğer yandan da köylüler arasında siyasal çalışma yapıyordu. 1978'de KUK örgütünde aktif olarak yer aldı. Bu tarihten sonra daha örgütlü ve daha disiplinli bir çalışma yü-

NAS NAMA MEYA **SEHIDIAN** 2

netewe.com